

İdmançı Kamal Zeynallı həbs edildi

Bakının Nərimanov Rayon Məhkəməsində idmançı Kamal Zeynallının həbs olunması barədə qərar çıxarılıb. "Report" xəbər verir ki, hakim Vüsal Qurbanovun sədrliyi ilə keçirilən prosədə ona 10 sutka həbs verilib. Qərarla göstərilib ki, K.Zeynallı Heydər Əliyev Mərkəzinin yaxınlığında telefonla danışarkən ucadan təhqiredici sözlər işlədib. Onun hərəkəti yaxınlıqdakı insanların narahatlığına səbəb olub. Bu zaman ərazidə olan Nərimanov Rayon Polis İdarəsi 18-ci bölməsinin əməkdaşları onu saxlayıblar.

Qeyd edək ki, Kamal Zeynallı fitness məşqçisi kimi tanınır.

FHN bayram tonqalı ilə bağlı xəbərdarlıq etdi

Fövqəladə Hallar Nazirliyi Novruz bayramı ərəfəsində tonqal qalanması zamanı təhlükəsizlik tədbirlərinin görülməsi üçün əhaliyə müraciət edib. Bunu nazirliyin Dövlət Yanğın Nəzarəti Xidmətinin Yanğına qarşı təhlükə şöbəsinin rəisi Elnur Babayev deyib.

Onun sözlərinə görə, bayram ərəfəsində yanğın hadisələrinin qarşısının alınması ilə bağlı maarifləndirmə tədbirləri aparılır: "Bayram tonqallarını yandırarkən bəziləri avtomobil şinlərindən istifadə edirlər. Bu, təhlükəlidir. Birincisi, təkər şinləri yandırılarkən havaya qalxan qara tüstü və his ekologiyyaya ciddi ziyan vurur. Bu, bizim sağlamlığıma da ziyandır. Digər tərəfdən, həmin şinlər tonqal kimi yandırılarkən qara tüstü və his həmin tonqalın ətrafında dayanan insanların üzünə çökür. Ən əsası isə həmin an hər hansı bir yanğın hadisəsi baş verərsə, onun qarşısını almaq çətin olur. Məsləhət görürük ki, şinlərdən qəti istifadə olunmasın".

E.Babayev bildirib ki, bayram tonqalı qalanmazdan əvvəl təhlükəsiz yer müəyyən edilməlidir: "Tonqal ev və obyektlərə yaxın olmamalıdır, avtomobil və digər nəqliyyat vasitələrindən kənar qalanmalıdır. Yaxşı olar ki, orada yanğınsöndürmə balonu saxlanılsın. Əgər balon yoxdursa, tonqalın yanında su saxlanması vacibdir".

Qarabağda erməni əsgəri öldü

Azərbaycanın işğal altında olan Dağlıq Qarabağ bölgəsində Ermənistan ordusunun hərbiçisi ölüb. Modern.az Ermənistan KİV-nə istinadən xəbər verir ki, hərbiçinin naməlum şəraitdə öldüyü bildirilir.

Məlumatla görə, 2000-ci ildə anadan olan hərbiçi Karen Karapetyan martın 12-də səhər saatlarında aldığı güllə yarasından ölüb.

Hadisənin səbəbi araşdırılır.

Abunə daha sərfəlidir - "Yeni Müsavat" abunə kampaniyasını davam etdirir

"Yeni Müsavat" qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərlər.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - **48 qəpiyə** başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşıma Mərkəzinin baş ofisi ilə:

(012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa "Qaya" Mətbuat Yayımı ilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

Orqan köçürülməsi ilə bağlı mükəmməl qanun hazırlanacaq - İşçi Qrup yaradıldı

"Hər il 120 mindən çox orqan transplantasiyası olunur. Amma dünyada yaşayan insanların orqan transplantasiyasına tələbat bundan dəfələrlə çoxdur".

Modern.az xəbər verir ki, bunu martın 12-də Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin təşkilatçılığı ilə parlamentdə keçirilən orqan transplantasiyasına həsr olunmuş ictimai dinləmələr zamanı Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov bildirib.

Onun sözlərinə görə, orqan transplantasiyası sahəsində dünyanın müxtəlif regionları arasında da ciddi fərqlər var. "Avropada hər il 1 milyon nəfərə 40, MDB məkanında isə 1 milyon nəfərə 4-9 trantplantasiya düşür. Azərbaycan bu sahədə dəqiq statistika əldə etməkdə çətinlik çəkdim. Azərbaycanda orqan transplantasiyasının yerli səviyyədə aparılmamasının səbəbi donorların, yetərli sayda orqanların olmamasıdır. Digər tərəfdən, "Orqan və toxuma transplantasiyası haqqında" Qanun bugünkü tələblərlə ayaqlaşmır. Belə qərara gəlmişik ki, orqan transplantasiyası haqqında mükəmməl bir qanun hazırlayaq. Parlamentin Səhiyyə komitəsinin sədr müavini Musa

Quliyevin rəhbərliyi altında İşçi Qrupu yaradılıb, layihə hazırlanıb.

Bu dinləmələrdə irəli sürülən təkliflər nəzərə alınaraq, layihəyə dəyişikliklər də edilə bilər. Çünki sonrakı mərhələdə bizim vəzifəmiz qanun layihəsini Səhiyyə komitəsində müzakirə edib, parlamentin plenar iclasına təqdim etməkdir".

Cahangir Əsgərov

AZAL prezidenti: "Bakıya 10 ədəd "Boeing 737 MAX-8" təyyarə gətiriləcək"

AZAL

prezidenti Cahangir Əsgərovun mətbuata verdiyi açıqlamaya görə, şirkət "Boeing-737 MAX-8" təyyarəsinin Efiopiya qəzaya uğramasının təhqiqatı ilə əlaqədar "Boeing" korporasiyası ilə sıx əlaqə saxlayır (Report). O bildirib ki, "Boeing 737 MAX-8" hava gəmiləri ilə baş verən iki aviasiya qəzasının təhlili nəticəsində bir çox oxşar məqamlar müəyyən edilib: "Belə ki, hər iki təyyarə uçuşdan bir neçə dəqiqə sonra qəzaya uğrayıb. Hadisələrin səbəblərinin ilkin versiyası laynərlərin program təminatında ehtimal olunan nasazlıqdır".

Onun sözlərinə görə, AZAL-la "Boeing" arasında imzalanmış sazişə əsasən, bu ilin sonundan etibarən Azərbaycana 3 il ərzində, ümumilikdə, 10 ədəd "Boeing 737 MAX-8" tipli təyyarə gətiriləcək: "Biz "Boeing" korporasiyasında çalışan amerikalı mütəxəssislərlə bu məsələ ilə bağlı sıx əməkdaşlıq edirik. Yeni təyyarənin program təminatında hər hansı qüsurlar aşkar edildikdə həmin qüsurlar ölkəmizə çatdırılma zamanı tamamilə aradan qaldırılacaq. Bu məsələ bizim daimi nəzarətimiz altında olacaq".

"Reket"likdə təqsirləndirilən baş redaktorun məhkəməsi başladı

Martın 12-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hədə-qorxu ilə pul tələb etmədə təqsirləndirilən İkrəm Rəhimovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başlayıb. Hakim Əlvəz Abasovun sədrliyi ilə keçirilən prosədə təqsirləndirilən şəxsin anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

İ.Rəhimovun vəkili Elçin Sadiqov bildirib ki, ittiham aktını bu gün əldə edib. Vəkil müvəkkilinin barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı ilə əvəz edilməsini və cinayət işinə xitam verilməsini istəyib.

Hakim deyib ki, vəkil vəsatətini yazılı şəkildə təqdim etməlidir.

Proses martın 13-dək təxirə salınıb.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) İctimai əlaqələr şöbəsinin yaydığı məlumata əsasən, Azərbaycan vətəndaşı Rəhimov İkrəm Rafiq oğlunun tabeçiliyində olan şəxslərlə birlikdə "Realliq.info" və digər "reket" informasiya saytları yaradıb, həmin internet qəzetlərin jurnalistləri adı altında ayrı-ayrı vətəndaşların barəsində rüsvayedicə və böhtan xarakterli məlumatları mətbu orqanlarında müntəzəm yayıb dayandırılması müqabilində pul tələb etməsi və alması, bu üsulla müxtəlif idarələr və təşkilatlarda çalışan şəxslərdən, sahibkarlardan dövrü haqq toplaması barədə daxil olmuş çoxsaylı şikayətlər DTX-də araşdırılıb.

Bildirilib ki, məhkəmə qərarı əsasında aparılan əməliyyat tədbirləri ilə İ.Rəhimovun əlaqəsində olan şəxslərlə birgə göstərilən silsilə cinayət əməlləri müfəssəl qeydə alınıb.

O, ötən il oktyabrın 26-da Cinayət Məcəlləsinin 182.2.1 və 182.2.2-ci maddələri üzrə (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən təkrarən hədə-qorxu ilə tələb etmə) cinayət əməllərində şübhəli şəxs kimi saxlanılaraq cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib.

Cinayət işində 6 zərərçəkmiş var.

Nəcməddin Sadıqov Bolqarıstanın baş naziri ilə danışıqlarda

Bolqarıstan Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Nəcməddin Sadıqov martın 12-də bu ölkənin baş naziri Boyko Borisov ilə görüşüb.

Virtualaz.org Müdafiə Nazirliyinin saytına istinadən bildirir ki, Azərbaycan-Bolqarıstan dostluq münasibətlərinin inkişafından razılığın bildirildiyi görüşdə müxtəlif strukturlar, o cümlədən müdafiə nazirlikləri arasında görüşlərin keçirilməsi üçün yüksək qiymətləndirilib. Bunun ölkələrimiz arasında mövcud siyasi, iqtisadi, mədəni əlaqələrin, hərbi sahədə əməkdaşlığın tərəqqisi üçün yeni imkanlar açdığı ifadə edilib.

Tərəflər beynəlxalq terrorizm, ekstremizmin bütün növləri, təcavüzkar separatizm və beynəlxalq təhlükəsizliyə, sabitliyə təhdid təşkil edən faktorları pisləyib, onlara qarşı mübarizədə beynəlxalq səylərin effektivliyinin artırılmasının zəruriliyini də xüsusü vurğulayıblar.

Görüşdə qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər barədə də ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Bakıda güclü külək əsəcək

Martın 13-də Bakıda və Abşeron yarımadasında hava dəyişikliyi olacaq, yağmursuz keçəcək.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamenti bildirir ki, səhər və axşam bəzi yerlərdə duman olacaq. Cənub-qərb küləyi arabit güclənəcək.

Havanın temperaturu gecə Abşeron yarımadasında 6-9, gündüz 14-19, Bakıda gecə 6-8, gündüz 16-18 dərəcə isti təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında da hava əsasən yağmursuz keçəcək. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi bəzi yerlərdə arabit güclənəcək.

Havanın temperaturu gecə 5-9, gündüz 19-24, dağlarda gecə 2-6, gündüz 7-12 dərəcə isti təşkil edəcək.

Sinoptiklər xəbərdarlıq edir ki, martın 13-də Bakıda və Abşeron yarımadasında cənub-qərb küləyinin sürətinin 15-18 m/s olacağı, arabit 20 m/s-dək güclənəcəyi gözlənilir.

Sumqayıtda avtomobil 35 yaşlı kişini vuraraq öldürdü

Sumqayıt şəhərində piyadanın ölümü ilə nəticələnən ağır yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Hadisə şəhərin 13-cü mikrorayon ərazisində qeydə alınıb. Belə ki, həmin ərazidə yolu keçmək istəyən 1984-cü il təvəllüdü Vəliyev Seymur Məhərrəm oğlunu maşın vurub.

Yaralı xəstəxanaya aparılarkən dünyasını dəyişib.

Hər il olduğu kimi, bu il də Novruz bayramı ərəfəsində ölkə prezidenti İlham Əliyevin humanist addımlarından biri kimi əfv sərəncamının imzalanacağı gözlənilir. Azərbaycan Prezidenti yanında Əfv Məsələləri Komissiyasının 2019-cu ilin yanvar ayından start verilən iclasları martın 6-da yekunlaşıb. İclaslarda yüzrlə müraciətə baxılıb, müvafiq arayışlar hazırlanıb.

Artıq hamı əfv sərəncamının imzalanmasını gözləyir. Sərəncamın imzalanmasına sayılı günlər qaldığını söyləsək yanlışdır. Əlbəttə ki, əfv sərəncamı imzalamaq birbaşa prezidentin müstəsna hüququdur.

Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev bildirdi ki, komissiyaya daxil olan müraciətlərin hamısı araşdırılıb, müzakirə olunub və verilən rəylər hamılıqla prezidentə təqdim olunacaq.

Mediada daha çox müzakirə edilən məqam əfv sərəncamında tanınmış məhbuslardan, İnsan Haqları üzrə İşçi Qrupunun və digər hüquq müdafiə təşkilatlarının hazırladığı siyasi məhbus siyahılarında adı olan şəxslərdən kimlərin adının olub-olmayacağıdır.

"Yeni Müsavat"ın əldə etdiyi ilk məlumatlara görə, əfv siyahısı kifayət qədər böyük olmaqla yanaşı, yuxarıda qeyd etdiyimiz siyahılarda adı olan məhbusların əksəriyyəti-

Böyük əfv siyahısı imzalanmaq üzrə

Prezidentin əfv edəcəyi məhbuslar sırasında xeyli sayda məşhurun adının olması gözlənilir

ni əhatə edə bilər. Prezidentin humanistliyi sayəsində azadlığa qovuşacağı gözlənilən məhbusların da olacağı deyilir.

Məsələn, Əli İnsanov - sabiq səhiyyə naziridir. 2005-ci ildə həbs edilib. 11 illik cəzasının bitməsinə üç ay qalmış ona qarşı əlavə ittihamlar irəli sürülüb. 2017-ci il aprel 26-da 7 il 5 gün müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Onu da qeyd edək ki, Əli İnsanov Novruz bayramı ərəfəsində həbsdən buraxılırsa 22 martda 73 yaşını azadlıqda qeyd edəcək.

İlkin Rüstəmzadə - NİDA Vətəndaş Hərəkatının üzvüdür. "Əsgər ölümlərinə son" aksiyasına görə 2013-cü ildə həbs edilib. 8 il cəza alıb.

Elgiz Qəhrəmanlı - NİDA-çıdır. 2016-cı il avqustun 12-də saxlanılıb. 2017-ci ilin yanvarında 5 il yarım cəza alıb. Həmin ilin noyabrında onun cəzası 3 ilə endirilib. Həbs müddəti bu il avqustun 12-də başa çatır.

Seymur Həzi - AXCP sədrinin müavini. 2014-cü ilin avqustunda həbs edilib. 5 il cəza alan AXCP funksioneri-

nin avqustda cəzası bitir.

Fuad Qəhrəmanlı - AXCP sədrinin müavini. 2015-ci ilin dekabrında saxlanılıb. 2017-ci ilin yanvarında 10 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Asif Yusifli - Qarabağ qazisi, AXCP funksioneri. 2014-cü ilin noyabrında həbs olunub. İlk olaraq 7 il yarım cəza alan A.Yusiflinin həbs müddəti 2015-ci ilin iyulunda Ali Məhkəmə tərəfindən 6 ilə endirilib.

Fikrət Fərəməzoğlu - Jam.az saytının rəhbəridir. 2016-cı ilin iyununda həbs edilib. İlk olaraq 7 il cəza alan sayt rəhbərinin ötən ilin sentyabrında Ali Məhkəmədə şikayətinə baxılıb və onun həbs müddətindən bir il götürülüb.

Əlikram Xurşudov - Müsavat Partiyasının Şirvan rayon təşkilatının sədridir. 2017-ci ilin noyabrından məhbus həyatı yaşayır. 5 il cəza alan təşkilat sədrinin cəzası ötən ilin avqustunda 3 ilə endirilib.

Əliabbas Rüstəmov - və-

kildir. 2014-cü ilin iyununda saxlanılıb. 7 il cəza alıb.

Gözəl Bayramlı - AXCP sədrinin müavini. 2017-ci ilin mayında saxlanılıb. Ötən ilin yanvarında 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Əfqan Muxtarlı - jurnalistdir. 2017-ci ilin mayında həbs olunub. Ötən ilin yanvarında 6 il cəza alıb.

Murad Ədilov - AXCP üzvüdür. 2014-cü ilin avqustunda tutulub. 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Fuad Əhmədli - AXCP üzvüdür. 2016-cı ilin avqustunda həbs olunub. 4 il həbs cəzası alıb.

Rüfət Səfərov - Zərdab Rayon Prokurorluğunun sabiq müstəntiqi, Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin keçmiş rəisi, sabiq deputat Eldar Səbiroğlunun oğludur.

Mövsüm Səmədov - İslam Partiyasının sabiq sədridir. 2011-ci ildən həbsdədir. 12 il cəza alıb.

Abgül Süleymanov - ilahiyyatçısıdır. 2011-ci ildə həbs edilib və 11 il azadlıqdan məhrum edilib.

Nicat Əliyev - azadxəbər.net saytının baş redaktorudur. 2012-ci ilin mayından həbsdədir. 10 il cəza alıb.

Elnur Seyidov - "Texnika-bank"ın Yasamal filialının sabiq müdir müavini, AXCP sədri Əli Kərimlinin qaynıdır. 2012-ci ilin martından həbsdədir. 7 il yarım cəza alıb.

Qeyd olunanlarla yanaşı, Nardaran hadisələrinə görə həbs edilmiş məhbuslardan da bəzələrinin əfvə azadlığa qovuşacağı istisna deyil.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Zamirə Hacıyevanın izahat üçün vaxtı daralır

London məhkəməsinə varidatın mənbəyini açma biləcəkm?

Bir vaxtlar adları Azərbaycanın zəngin ailələri sırasında ilk yerlərdə çəkən Cahangir və Zamirə Hacıyevlərin günü məhkəmələrdə keçir. Zamirə Hacıyeva Londonda, Cahangir Hacıyev isə Bakıda hakimlərin suallarını cavablandırmaq məcburiyyəti ilə üz-üzə qalıb.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Beynəlxalq Bankının İdarə Heyətinin sabiq sədri Cahangir Hacıyevin işi üzrə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə proses davam etdirilir. Cahangir Hacıyev bundan əvvəl də hakim qarşısına çıxarılıb və barəsində 15 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası çıxarılıb. Hazırda o, yeni ittihamlar üzrə sorğu-sual olunur. Ölkədən milyardlarla pulun çıxarılmasında ittiham edilir.

Onun həyat yoldaşı Zamirə Hacıyeva da 2018-ci ilin sonunda London məhkəməsinə varidatı ilə bağlı sorğu-sual edilib. Xanım Hacıyevaya varidatın mənbəyini açıqlamaq üçün vaxt verilib. Westminster Magistrates Məhkəməsinə keçirilən inzibati iclasda növbəti məhkəmənin 24, 26, 27 və 28 iyun 2019-cu il tarixlərində keçiriləcəyi bildirilib.

Zamirə Hacıyeva 2018-ci ilin sonunda İngiltərənin paytaxtı Londonda saxlanılıb və sonradan girov müqabilində zəminə buraxılıb. 55 yaşlı Zamirə Hacıyeva Britaniyada ilk dəfə tətbiq edilən "İzah edil-

məz Sərvət Sərəncamı" (UWO) çərçivəsində həbs olunmuşdu. Bu sərəncama əsasən, o, var-dövlətini hansı mənəbdən əldə etdiyini açıqlamalıdır.

Londonun Vestminster rayonunun Magistrat Məhkəməsinə məlum olub ki, o, Azərbaycan tərəfinin tələbi əsasında London polisi tərəfindən saxlanılıb. Zamirə Hacıyevanın həbsi onun Bakıya ekstradisiyası barədə xahişə bağlıdır. Məlumatlara görə, ona qarşı 2 mənim-səmə ittihamı irəli sürülüb.

Zamirə Hacıyeva 10 il ərzində Londonun məşhur mağazası "Harrods"da 16 milyon funt sterlinq xərcləyib. Bu, gündə 4 min funtdan çox xərcləmə deməkdir. O, Londonda alış-verişləri üçün ödənişi ərinin bankının 35 ədəd kredit kartı ilə edib. 7 il əvvəl Britaniyanın Virgin Adalarında mənzillənən bir şirkət Londonun qərbində "Harrods" alış-veriş mərkəzinin yaxınlığında bir evə 11.5 milyon funt ödəyib. 2013-cü ildə Zamirə Hacıyevanın nəzarət etdiyi başqa bir şirkət Berkshire qraflığında, Ascot kəndinin ya-

xınılığında təmtəraqlı qolf kursu və əmlakını - "Mill Ride Golf Club"u almaq üçün 10 milyon funt xərcləyib. Rəsmi məlumatlar kütlüyün "Harrods"un bahalı avtomobil parkında iki xüsusi yerə sahib olduqlarını və Zamirə Hacıyevanın 42 milyon funta "Gulfstream G550 jet" təyyarəsini aldığı da ortaya çıxarıb. Onun ailəsinə aid olan 400 min sterlinqdən çox dəyəri olan zinət əşyaları müsadirə edilib və "Christie" auksionunda satışa çıxarılması nəzərdə tutulub. Zamirə Hacıyeva hazırda Londonda yaşayır, o, məhkəmənin tələbini yerinə yetirib xərclədiyi pulların mənbəyini açıqlaya bilməsə, həbs edilə və Azərbaycan tərəfinə təhvil verilə bilər.

Yada salaq ki, Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarından ibarət qrup 2017-ci ildə Londonda ezam edilərək orada Zamirə Hacıyevanın həbsi üçün yerli hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət etmişdilər. Həmin vaxt sübut çatışmazlığına görə Z.Hacıyeva Azərbaycan tərəfinə təhvil verilməmişdi. Bundan sonra, 2018-ci ildə Britaniya potensial çirkli pullara sahib olan şübhəli korrupsioner xarici rəsmiləri hədəfləmək üçün yeni qanun - UWO qəbul edilib. UWO-nin Zamirə Hacıyevanın ekstradisiya məsələsinin həllinə imkan yaradacağı da istisna deyil.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV,**
"Yeni Müsavat"

Moskva bazarlarında polis reydləri Azərbaycanlı iş adamı: "Bazarda iş əvvəlki qaydada gedir, heç kimlə işləri yoxdur"

Rusiya Daxili İşlər Nazirliyi və Milli Qvardiyanın əməkdaşları martın 12-də səhərdən etibarən paytaxt Moskvanın ən böyük bazarı olan "Fud Siti"də reydlər başlayıb. Kaluqa şosesinin 22-ci kilometrliyində bazara giriş-çıxışlar bağlanıb.

"İçəri heç kim buraxılmır, bazarın ərazisində polis əməkdaşları reydlər keçirir və qeydiyyatsız xarici vətəndaşları axtarırlar", - deyir "TASS"-in məlumatında qeyd olunur. Buna qədər martın 11-də də yerli polis "Moskva" ticarət mərkəzi və "Sadovod" bazarında reydlər keçirib və onlarla qeyri-legal miqrant saxlanılıb. Rusiya və Azərbaycan mətbuatında iddialar var ki, bazarlarda yoxlamalar sahiblərinin Rusiya rəhbərliyinin qəzəbinə gəlməsindən qaynaqlanırlar.

"Yeni Müsavat" "Fud Siti"də çalışan həmyerlilərimizdən biri ilə əlaqə saxlayıb.

İş adamı deyib ki, bazarın daxilində hər hansı bir yoxlama aparılmır: "Fud Siti"nin 5 qapısı var. Hər girişdə 5-6 avtobusda polisler və "Rosqvardiya" əməkdaşları var. Olduqca mədəni şəkildə sənədləri yoxlayır, sənədləri qaydasında olan şəxslərə heç bir irad bildirmədən, nəzakətlə yola salırlar. Sənədlərdə problem olanlar Miqrasiya Xidmətinə təhvil verilir. Ərazidə hər hansı bir əməliyyat aparılmır. Yalnız girecəklərdə sənədləri yoxlayırlar".

Həmsöhbətimiz qəfil sənəd yoxlanışının səbəbi haqda bunları deyib: "2 gündür ki, "Sadovod"da, "Lyublyana"da da yoxlamalar aparılır. Belə xəbər var ki, "Sadovod"da dava olub, yoxlamalar bununla bağlıdır. Bəlkə başqa səbəblər də var, səbəbini bazarda deyə bilməyəcəyəm. Bazarda iş əvvəlki qaydada gedir, heç kimlə işləri yoxdur".

Martın 12-də günün 2-ci yarısında "Fud Siti" yaxınlığında polis postları seyrəlib, yoxlamalar pal-paltar satılan "Kitay" bazarında və əsasən həmin bazarın satıcılarının məskunlaşdığı mehmanxanada davam etdirilib. "Yeni Müsavat" da daxil olan məlumatda deyilir ki, həmin bazarda çalışanların çox az bir hissəsi azərbaycanlılardır. Bazarda əsasən Çindən gələn miqrantlar alverlə məşğul olurlar.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV,**
"Yeni Müsavat"

"Rus bölməsində təhsil" sevdasının ifrat halı

Xalid KAZIMLI

Bu günlərdə bir yaxın adam gələn tədris mövsümündə birinci sinf gedəsi övladını rus bölməsinə yazdırmaq istəyib, məlum oldu ki, bütün yerlər indidən tutuludur.

Yaxın adam "rus bölməsi" sevdasından asanlıqla vaz keçməyib, dirəşib, əksər azərbaycanlılar kimi, arxa qapıdan giriş tapmağa çalışıb və ondan əvvəlcə 600, sonra 850 manat "şirinlik" tələb ediblər.

Çünki bütün yerlər tutuldu, övladını rus bölməsində oxutmaq istəyənlər çoxdur, müsabiqə böyükdür. Belə olanda isə səlahiyyət yiyəsi olan şəxslərin içindəki möhtək oyanır və onlar "sonuncu yeri hörmətli adama istisna olaraq, birtəhər düzəltmək"lə 5-10 manat pul qazanmaq istəyirlər.

Ancaq bu yazıda məqsəd təhsil sferasındakı əyinti-pozuntulara diqqət çəkmək, bu müstəvidə "xaltura" edən şəxsləri ifşa etmək deyil. Onsuz da insanların içindəki kəmfürsətlik və tamahkarlıqla fələk də bacarmır.

Məqsəd 28 ildən bəri müstəqil dövlətdə yaşayan Azərbaycan vətəndaşlarının hələ də övladlarına rus dilində təhsil vermək ehtirasının öləməməsinin səbəblərini araşdırmaqdır.

Bu nədir belə? Biz niyə belə düşünürük? Bu, kölə düşüncəsindən niyə azad olmuruq, olmaq istəmirik?

Söhbət xarici dil öyrənməkdən getmir. Hazırda ölkəmizdə ingilis, alman, fransız, rus, ispan, ərəb, çin, hətta yapon dillərini professional səviyyədə öyrənən və bunun gələcəkdə onların işinə yarayacağını düşünen on minlərlə gənc var. Dil öyrənmək, xüsusilə də bir neçə dili paralel şəkildə mükəmməl öyrənmək hər bir insana yalnız üstünlük gətirə bilər.

Ancaq öz dövlət dili olan ölkədə yaşaya-yaşaya başqa bir dövlətin hakim dilində təhsil almaq bu xanədən deyil. Bu dil sənə necə və harada lazım olacaq? Yalnız o vaxt effektiv şəkildə lazım ola bilər ki, adam əvvəl-axır həmin ölkəyə köçmək, o dövlətin vətəndaşı olmaq fikrindədir.

Bir də bir ehtimal var: övladına rus dilində mükəmməl təhsil verənlər düşünür ki, bu suverenlik, müstəqil dövlətçilik müvəqqətdir, bura Rusiyanın əyalətidir, "arxa bağçası"dır və əvvəl-axır rus öz tankı, bankı ilə buraya qayıdacaq, qoy uşaqlar indidən hazırlıqlı olsun, gələcəkdə Moskva öz müstəmləkəsini idarə edəcək vassal komandası yığanda rusdilli kadr sandan əli boşda qalsın.

Şübhəsiz ki, belə fikirləşənlər var və çoxdurlar, amma "rus bölməsi" sevdasına düşənlərin arasında küyə düşənlər, dəbə ayaq uyduranlar da az deyil. Son iki-üç ildə isə belə bir dəbin olduğu gözə görünür, gizlədilər, danılası bir şey qalmayıb.

Bu cür düşünen şəxslərin böyük bir yanlışlıq içində olduğunu bildirməkdə yarar var. Bəlkə kimsə anladı, yarı yoldan qayıtdı.

Bu trendin gələcəyi yoxdur. İngilis dili beynəlxalq ünsiyyət vasitəsi olaraq çoxdan rus dilinin kürəyini yerə vurub, onu güncə sıxışdırıb. Hazırda dünyanın dörd bir yanında insanlar ingiliscə danışır. Hətta o gün belə bir statistik göstərici yayılmışdı ki, Çində ingiliscə danışanlar ABŞ-da ingiliscə danışanlardan çoxdur. Hindistan da o cümlədən. Eləcə də Avropa dövlətləri, Yaponiya, Afrika ölkələri... hamı ingiliscə danışır.

İngilis dilini mükəmməl bilən şəxs dünyanın istənilən ölkəsində başını gırəyə bilər. Eyni şeyi rus dili haqqında demək mümkün deyil. Bir şey ki, keçmiş SSRİ ölkələrinin çoxu (o cümlədən Ukrayna) bu dili öyrənməyi arxa plana keçirib. Rusdilli ölkələrdən ən böyüyü olan keçmiş SSRİ respublikası Qazaxıstanda belə son illər qazax dilinin inkişafına böyük önəm verir, "rusdillilik"dən qurtulmaq istəyirlər.

İndi Putinin sərt rejimi sayəsində Rusiya güclü və aqressiv görünür. Güc və aqressiya isə zəiflərdə xofla yanaşı, rəğbət, itaət duyğusu doğurur. Görünür, bizim "ruspərəstlər" bu üzəndən hesab edirlər ki, "buraların yiyəsi qayıdacaq və boş buraxdığı əyalətə sahib duracaq".

Elə olmayacaq. Əksinə olacaq. Dünyada gedən proseslərin istiqaməti göstərir ki, Putindən sonra o dövlət ciddi sarsıntıya məruz qalacaq və bu gün olduğu kimi, öz dilini yaxın ölkələrdə yaymaq, bir çox yerlərdə ona xüsusi status qazandırmıq hayında olmayacaq.

Bax, o zaman öz ana dilində zəif, gülməli danışan (bizdə bu nə xaisyyədirsə, əcnəbi dili mükəmməl öyrənəndə ana dilimizdə baş-ayaq danışırıq) "rusdillilər" ortalıqda qalacaq, "ana dilində mükəmməl bilmək" tələb olunan yerlərdə çalışa bilməyəcəklər. İndidən hər kəs öz ana dilini, bir də ingilis dilini mükəmməl öyrənsə, bu dillərdə təhsil alsın, yaxşıdır.

Prezident İlham Əliyev martın 12-də Amerika Birləşmiş Ştatlarının ölkəmizə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Örl Litzenberqerin etimadnaməsini qəbul edib.

ABŞ Azərbaycanla əsas 4 istiqamətdə əməkdaşlıq edir: iqtisadiyyat, enerji, təhlükəsizlik və demokratik institutların inkişafı: "Son illər Vaşinqton Azərbaycanla əməkdaşlıqda enerji və təhlükəsizlik sahəsinə daha çox önəm verir. Məsələn,

logistik və nəqliyyat dəstəyini ABŞ hökuməti yüksək qiymətləndirir. Azərbaycan tək-tük müsəlman ölkələrinə dəndir ki, Əfqanıstanda ABŞ-in yanında yer alıb".
E.Şahinoğlu qeyd etdi ki, ABŞ Azərbaycan qazının Av-

nativlərdən biridir. Buna görə də Vaşinqton Avropanı Azərbaycan qazını almağa təşviq edir. Bu, Azərbaycanın maraqları ilə də üst-üstə düşür. Təsədüfi deyil ki, prezident İlham Əliyev açıqlamalarında bir neçə dəfə ABŞ-a xüsusi minnətdarlığını bildirib. ABŞ-la Azərbaycan arasındakı əməkdaşlıqda yeganə boşluq Dağlıq Qarabağ münafişəsidir. ABŞ Minsk Qrupunun 3 həmsədrindən biri olmasına baxmayaraq, son 19 ildə münafişənin həlli üçün səy göstərmir. Azərbaycan ABŞ-ın səylərini artırmasını istəyir. Yeni səfir əlbəttə ki, Qarabağ mövzusunda daima açıqlama verəcək, ancaq münafişənin həlli prosesi səfirdən asılı məsələ deyil. Münafişənin həlli prosesində Dövlət Departamenti fəal rol oynamağandır ki, onun təyin etdiyi səfir bu istiqamətdə fəallığını artırınsın. Fikrimcə, yeni səfir Azərbaycanla əməkdaşlıqda enerji və təhlükəsizlik əməkdaşlığına daha çox üstünlük verəcək".

E.ŞAHİNOĞLU, "Yeni Müsavat"

ABŞ səfiri Azərbaycanda fəaliyyətə başladı-ilk mesajları

Ekspert: "Yeni səfir Azərbaycanla əməkdaşlıqda enerji və təhlükəsizlik sahəsinə daha çox üstünlük verəcək"

İ.Əliyev Litzenberqeri ölkəmizə səfir təyin olunması münasibətilə təbrik edib və onun səfir kimi fəaliyyəti dövründə Azərbaycan-ABŞ ikitərəfli münasibətlərinin daha da genişlənməsinə və inkişaf edəcəyinə əminliyini bildirib.

Prezident və səfir Azərbaycan-ABŞ əlaqələrinin yüksək səviyyədə olması və uğurlu inkişafından məmnunluq ifadə ediblər. Söhbət zamanı siyasi əlaqələr, enerji təhlükəsizliyi, ticarət, demokratik inkişaf məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, humanitar sahədə, o cümlədən insanlar arasında əlaqələrin inkişafının əhəmiyyəti vurğulanıb.

"Atlas" Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında dedi ki,

lə, elə prezidentlə görüşdə səfir xüsusi olaraq vurğulayıb ki, Azərbaycanın Əfqanıstanda həyata keçirilən sülhməramlı əməliyyata canlı qüvvə ilə töhfəsini və həmçinin bu əməliyyat əsnasında göstərdi-

ropaya çatdırılmasında da vacib rol oynayır: "ABŞ, faktiki, Azərbaycana bu məsələdə lobbichilik edir. ABŞ Avropanı Rusiyanın qaz asılılığından qurtarmaq istəyir. Azərbaycan qazı Avropa üçün önəmli alter-

darlığını bildirib. ABŞ-la Azərbaycan arasındakı əməkdaşlıqda yeganə boşluq Dağlıq Qarabağ münafişəsidir. ABŞ Minsk Qrupunun 3 həmsədrindən biri olmasına baxmayaraq, son 19 ildə münafişənin həlli üçün səy göstərmir. Azərbaycan ABŞ-ın səylərini artırmasını istəyir. Yeni səfir əlbəttə ki, Qarabağ mövzusunda daima açıqlama verəcək, ancaq münafişənin həlli prosesi səfirdən asılı məsələ deyil. Münafişənin həlli prosesində Dövlət Departamenti fəal rol oynamağandır ki, onun təyin etdiyi səfir bu istiqamətdə fəallığını artırınsın. Fikrimcə, yeni səfir Azərbaycanla əməkdaşlıqda enerji və təhlükəsizlik əməkdaşlığına daha çox üstünlük verəcək".

"Dedilər ki, səni də, ailəni də cəzalandıracağıq"

Rusiyadakı jurnalist Fuad Abbasov: "Bu adamları tapıb cəzalandırmırlar, çünki..."

Bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili Elmira Süleymanova azərbaycanlı jurnalistlərin məsələsi ilə bağlı Rusiya Federasiyasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili Tatyana Moskalkovaya məktubla müraciət edib.

Ombudsman Aparatının mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, müraciətdə kütləvi informasiya vasitələrində Rusiyada yaşayan və işləyən azərbaycanlı jurnalist Fuad Abbasovun sosial şəbəkələrdə ictimai çıxışları səbəbindən izlənilməsi, təqib olunması, təzyiqlərə məruz qalması, habelə həyatı üçün təhlükənin mövcudluğu ilə bağlı məlumatlar verildiyi, bununla yanaşı digər azərbaycanlı jurnalist, "Sputnik" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin Bakı filialının baş redaktoru, Mətin Yaşaroğlunun xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən, xüsusilə Dağlıq Qarabağ münafişəsinə həsr

Fuad Abbasov

olunmuş nəşrlərinə görə məneələrə məruz qalaraq cari ilin fevral ayından tutduğu vəzifədən azad edildiyi diqqətə çatdırılıb.

Müvəkkil E.Süleymanova yuxarıda göstərilən faktların yoxlanılmasını, habelə adıçəkilən azərbaycanlı jurnalistlərin beynəlxalq konvensiyalarda və Rusiya Federasiyası qanunvericiliyində təsbit olunmuş hüquqlarının, azadlıqlarının

nin və qanuni mənafelərinin müdafiəsi üçün müvafiq tədbirlərin görülməsini Rusiya Federasiyası Ombudsmanından xahiş edib.

"Yeni Müsavat" xəbər verir ki, F.Abbasov artıq Bakıdadır və bu günlərdə Real TV-yə sözügedən mövzu ilə bağlı müsahibəsində bildirib ki, ombudsmanın bu məsələ ilə bağlı reaksiyası sevincidir: "Bu fəaliyyətləri

əvvəl də aparmışıq, yenə də aparacağıq. Burada hər hansı dəstək, kömək, iştirak olsa da, olmasa da, davam edəcəyik. Mənə qarşı təzyiqlər daha çox 2016-cı ildən başlayıb. Təkcə internet təhdidləri deyil. Yolda da üçüncü millətin nümayəndələri qarşımıza çıxıb, bizi təhdid edib".

F.Abbasov dedi ki, təhdidlərlə bağlı hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edib. Onun sözlərinə görə, bu təhdidlər 2016-cı ilin yayında başlayıb: "Bildirilirdi ki, əgər sən Rusiya kanallarına çıxıb, Ermənistan və ermənilər əleyhinə danışsan, səni də, ailəni də cəzalandıracağıq. Məni yolda təhdid edən erməninin kimliyini müşahidə kamerasından müəyyənləşdirib, adını, fotosunu, pasport şəklini kameralardan tapıb hüquq-mühafizə orqanlarına verməmişəm. Yanımda rus əsilli bir vətəndaş şahidim var ikən bunu etməmişəm. Faktları hüquq-mühafizə orqanlarına aparmağıma baxmayaraq, bunun heç bir faydası olmayıb. Sadəcə olaraq, bizim Rusiyadakı səfirliyimiz xarici işlər nazirliyinə nota ilə müraciət edib ki, bizim ictimai-siyasi fəaliyyətlə məşğul olan jurnalistimizə təzyiq var. Mən bunu da başa düşürəm. İstər hüquq-mühafizə orqanları, istərsə də prokurorluq o millətin təmsilçiləri ilə doludur".

Sevinc TELMANQIZI, "Yeni Müsavat"

Martin 10-da İran-Azərbaycan sərhədində atışmada bir hərbcimizin həlak olması və digərinin yaralanmasından sonra yenidən gərginlik yaşanıb. Martin 12-si saat 00:07 radələrində Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Göytəpə" sərhəd dəstəsinin Yardımlı rayonunun Ostair kəndi yaxınlığındakı sərhəd zastavasının xidməti ərazisində sərhəd naryadı tərəfindən İran İslam Respublikası ərazisindən Azərbaycan Respublikası istiqamətində hərəkət edən 6 nəfər silahlı naməlum şəxs müşahidə olunub.

na cəhd edilib.

Sərhəd komandanlığı tərəfindən İrandan Azərbaycan istiqamətində silahlı şəxslərin hərəkəti aşkar olunub və sərhəd pozucuları ilə atışmada sərhəd komandanlığının başçısı Daşkəsən rayonundan həqiqi hərbi xidmətə çağırılmış kiçik çavuş Səxavət Məmmə-

rində də rəsmi Bakı əsas diqqəti sərhəd təhlükəsizliyi məsələsinə yönəldir. Aydırdır ki, rəsmi Tehran da Azərbaycanla sərhəddə təhlükəsizlikdə maraqlıdır. Ciddi sanksiyalar basqısı altında olan İranın indi ən ümdə məsələsi həm də sərhəd təhlükəsizliyidir. Azərbaycan bu məsələdə həmişə

İrandan gələn "qaymaq kimi narkotik" - ilginç məhkəmə işi

Məhkəmə ifadəsindən: "Rauf Nuri selofanda qaymaq olduğunu dedi, amma hava limanında..."

İrandan Azərbaycana narkotik gətirməkdə ittiham edilən şəxslərin məhkəməsi keçirilib. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində İrandan Azərbaycana narkotik gətirməkdə ittiham edilən Nuri Rauf Məlikşah oğlu və İsgəndərov Arif Zərqulu oğlunun cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə iclası keçirilib.

Hakim Azər Paşayevin sədrliyi ilə keçirilən məhkəmə prosesində Dövlət Gömrük Komitəsinin Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin inspektoru Novruz Mahmudov ifadə verib.

Şahid bildirib ki, təqsirləndirilənlərdən Arif İsgəndərovu tanıyır: "Əməkdaşlarımız üzərinə baxış keçirilən zaman o bildirdi ki, qaymaqdır. Amma içərisinə baxış keçirilən zaman məlum oldu ki, qaymaq deyil, tiryəkdir. Bu adam dedi ki, mal onun yox, İrandan birlikdə gəlmiş başqa şəxsindir".

Məhkəmədə şahid qismində Elçin Kərimov ifadə verib. Hazırda narkotik ittihamı ilə həbsdə olan Elçin Kərimov bildirdi ki, təqsirləndirilən şəxslərin hər ikisini tanıyır.

Karqo şirkətinin olduğunu deyən Elçin Kərimov hadisə barədə bildiklərini belə danışıb: "Mənim karqom var idi. Sonra işlər bağlandı. Rauf qonşu idik. Arif də mənim sürücüm idi. Karqomdakı maşınlardan birini sürürdü. Rauf ev tikdirirdi deyər İrandan əşyalar alacaqdı. Mən də Arifi göndərdim ki, İrandakı müştərilərlə danışıq. Biz yenidən işə başlamaq istəyirdik. Onlar birlikdə İrana gətdilər. Bakıya qayıdanda Rauf mənə zəng elədi ki, Arifi tutublar. Çantasında da narkotik olub. Sonra biz Raufu danışdıq. Görüşəndə mənə dedi ki, çantanı ona İranda veriblər. Rauf da aeroportda Arifə verib".

Elçin Kərimov həbs edilməsinin səbəbini də məhkəməyə danışıb. Bildirib ki, bir neçə gün əvvəl narkotik ittihamı ilə həbs edilib. Özünü təqsirli bilməyən E.Kərimov qeyd edib ki, Nərimanov rayonu ərazisində olarkən iki nəfər mülki geyimli şəxs ona yaxınlaşıb: "Dedilər ki, üzərinə narkotik var. Həmin narkotiki də başqa şəxsə aparmaq istədiyimi dedilər. Bundan sonra da məni tutdular. Amma bu işdə heç bir günahım yoxdur".

Məhkəmə iclası martın 29-da davam etdiriləcək.

Arif İsgəndərov ifadəsində deyib ki, Rauf Nuri ilə İrandan qayıdan zaman onun yüklərinə kömək edib. Rauf Nuri ona selofanda qaymaq olduğunu deyib. Amma hava limanında narkotik aşkar edilib.

Arif İsgəndərovun xanımı Gülnar İsgəndərova şahid qismində ifadəsində deyib ki, Rauf Nuri evlərinə gələrkən bu işdə Arifin də, özünün də günahsız olduğunu deyib: "Rauf deyirdi ki, nə qədər istəsə pul verəcək, 500 min təklif edirdi. Deyirdi ki, obyektleri var. Hansına barmağımı qoysam, bizə verəcək. Təki bu işdə adı çəkilməsin. Arif azadlığa çıxacağını deyirdi".

Gülnar İsgəndərova heyat yoldaşının azadlığa çıxmadığını görüb və Gömrük Komitəsinə müraciət edib. Müraciətdə deyib ki, Rauf onlara susmaq üçün pul təklif edir. Gömrük əməkdaşlarının istəyi ilə Gülnar İsgəndərova Rauf Nuriyə zəng edib 3 min manat istəyib. 3 gün izlənilən Rauf Nuri pulu gətirən zaman saxlanılıb.

Rauf Nuri məhkəmədə Arif İsgəndərovun günahsız olduğunu deyib. Bildirib ki, İran vətəndaşı olan Hüseyin adlı şəxs ona pay kimi qaymaq verib. Amma qaymağın içərisində narkotik olduğunu bilməyib.

Xatırladaq ki, Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin əməkdaşları külli miqdarda narkotik vasitənin gömrük sərhədindən, gömrük nəzarətindən gizli keçirilməsinin qarşısını alıb. Tehran-Bakı aviareysi ilə gələn Azərbaycan vətəndaşı İsgəndərov Arif Zərqulu oğlu gömrük nəzarətindən keçərkən onun el yükü rentgen aparatında yoxlanılıb. Selofanda təmiz çəkisi 1 kq 20 qram olan heroin aşkar edilib.

□ İlkin MURADOV,
Musavat.com

İranla sərhəddə yenə atəş səsləri - 6 silahlı, bir ölü...

Külli miqdarda heroin və tiryək, güclü təsirli psixotrop maddələr və silahlar ələ keçirildi; DSX rəisi İranın sərhəd komissarı ilə görüşdü; üç gün ərzində sərhədin iki müxtəlif istiqamətində baş vermiş qanlı hadisə diqqəti iki mühüm məsələyə yönəldir

Öldürülmüş sərhəd pozucusu

Sərhəd zastavası komandası dərhal həyəcan signalı ilə qaldırılıb və xidməti ərazi qapadılıb. Sərhəd naryadı tərəfindən "Dayan" əmri verilərək sərhəd pozucuları təqib edilib və havaya xəbərdarlıq atəşi açılıb. Lakin sərhəd pozucuları əmrə tabe olmayaraq sərhəd naryadına qarşı odlu silahdan atəş açıb.

"Dövlət sərhədi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq sərhəd naryadı tərəfindən silah tətbiq olunub və sərhəd pozucularından biri aldığı güllə yarasından hadisə yerində ölüb. Digər sərhəd pozucuları əllərindəki yükləri ataraq ərazinin müəkkəb relyefindən və havanın qaranlıq olmasından istifadə edərək geri qaçıblar.

Sərhəd nümayəndəliyi xətti ilə İran İslam Respublikasının sərhədçilərinə hadisə barədə dərhal məlumat verilib. İran sərhədçiləri tərəfindən təxirəsalınmaz axtarış tədbirləri həyata keçirilib.

Zərərsizləşdirilmiş sərhəd pozucusunun yaxınlığında əraziyə baxış zamanı 4 ədəd bağlamada külli miqdarda heroin və tiryək növündə narkotik vasitələr, külli miqdarda güclü təsirli psixotrop maddələr, 1 ədəd ov tüfəngi, 6 ədəd 12 mm çaplı ov tüfənginin patronları və gilizlər aşkar olunub. Hadisədən dərhal sonra

dov sinəsindən aldığı güllə yarasından həlak olub. Naryadın üzvü Siyəzən rayonundan həqiqi hərbi xidmətə çağırılmış əsgər Vidadi Cəbrayilov isə əlindən yaralanıb. Dövlət sərhədini pozmağa müvəffəq ola bilməyən sərhəd pozucuları geri qaçıblar.

DSX rəisinin əmri ilə xidməti vəzifələrinin icrasında göstərdikləri şücaətə görə onlar "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli me-

həssaslığı qoruyur və bundan sonra da bu prinsipə sadıqdır. Amma belə görünür ki, İranın təkə İraqa deyil, həm də Azərbaycanla sərhəddə müəyyən boşluqlar var. Bu boşluqlardan isə əlbəttə ki, ilk növbədə narkotacirlər yararlanmağa çalışır.

Qeyd edək ki, sonuncu dəfə yanvarın 9-da Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi Elçin Quliyev və İranın Sərhəd Qoşunlarının komandanı Qasım Rzayi arasında görüş olub. Görüş İranın Biləsuvar şəhərində keçirilib.

Tərəflər sərhəd təhlükəsizliyinin təminatı məsələləri, narkotik vasitələrin qeyri-qanuni dövriyyəsi, qaçaqmalçılıq, beynəlxalq terrorçuluq, qeyri-legal miqrasiya ilə mübarizə sahəsində sərhəd-mühafizə orqanları qarşısında duran tapşırıqlara dair fikir mübadiləsi aparıb.

Yeri gəlmişkən, bu ilin fevralında da "Göytəpə" sərhəd dəstəsinin Yardımlı rayo-

İranın Muğan sahəsi üzrə sərhəd komissarı ilə görüş, 12 mart 2019

Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev və digər vəzifəli şəxslər əraziyə gəlib, hadisə yerinə baxış keçirib, əməliyyat-axtarış tədbirlərinin davam etdirilməsinə dair zəruri tapşırıqlar verib. DSX rəisi İranın Muğan sahəsi üzrə sərhəd komissarı ilə ərazidə görüşüb, sərhəd pozucularının axtarışı üzrə birgə tədbirlər müzakirə olunub.

Sərhədin pozulmasının qarşısını alan hərbi qulluqçular təltif edilib.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin və Hərbi Prokurorluğun əməkdaşları hadisə ilə əlaqədar zəruri əməliyyat-istintaq hərəkətləri həyata keçirir.

"Yeni Müsavat" xatırladı ki, martın 10-da 06:50 radələrində Dövlət Sərhəd Xidmətinin "Horadiz" sərhəd dəstəsinin Füzuli rayonunun Bala Bəhmənli kəndi yaxınlığındakı sərhəd xidməti ərazisində dövlət sərhədinin pozulması-

İranın Sərhəd Qoşunları Komandanı ilə görüş, Yanvar, 2019

dalı ilə təltif olunublar.

Üç gün ərzində İranla sərhədin iki müxtəlif istiqamətində baş vermiş qanlı hadisə diqqəti iki məsələyə yönəldir. Birinci məsələ İrandan sərhədin qorunmasındakı aşkar boşluqdur. Azərbaycan tərəfi İranla sərhəd məsələsində həmişə diqqətli olmağa çalışıb və bu işdə DSX-nin xüsusi fəaliyyəti qeyd edilməlidir. İran rəsmilərinin qarşılıqlı səfərlə-

nunun Buravar kəndi yaxınlığındakı sərhəd zastavasının xidməti ərazisində atışma olub.

Sərhəd naryadı tərəfindən "Dayan" əmri verilərək sərhəd pozucusu təqib edilib və havaya xəbərdarlıq atəşi açılıb. Sərhəd pozucusu aldığı güllə yarasından hadisə yerində ölüb.

□ ORXAN,
"Yeni Müsavat"

Musavat.com xəbər verir ki, yenidən yaranan və getdikcə populyarlaşan Azərbaycan Xalq Hərəkatı (AXH) ilə AXCP arasında birləşmək istiqamətində danışıqlar başlayıb. Saytın əldə etdiyi məlumata görə, bu danışıqlarda AXH-ni İdarə Heyətinin üzvü Mətləb Mütəllimli təmsil edir.

Danışıqlarda vasitəçi kimi AXH idarə heyətinin digər üzvü Nemət Pənahlının da adı çəkilir.

Lakin məsələnin maraqlı tərəfi budur ki, bu danışıqlar AXH rəhbərliyindən xəbərsiz aparılır. Bunca mühüm bir proses barədə AXH İH-in 11 martda keçirilən iclasında bir kəlmə də danışılmayıb. Hətta bəzi iddialara görə, bu danışıqlar prosesi AXH-ni populyarlaşdırın, hərəkatın yaradılmasının təşəbbüskarı olan İsgəndər Həmidovdan da gizlədilir.

Musavat.com-un əldə etdiyi məlumata görə, birləşmə danışıqlarında AXCP sədri Əli Kərimli ön şərtlərini açıqlayıb. Bu şərtlərə görə, Qurban Məmmədov AXH-dən və bütün proseslərdən uzaqlaşdırılmalıdır. Hətta iddia olunur ki, danışıqlarda İsgəndər Həmidovsuz birləşmənin daha ideal olacağı vurğulanıb.

Səslənən bu iddialarla bağlı yazıda adı keçən şəxslərin mövqələrini aldıc.

İ.Həmidov məlumatın doğru olduğu sübut olunarsa, bu məsələnin hərəkatın idarə heyətinin iclasında müzakirə olunacağını bildirdi: "Mətləb bəy Əli bəylə görüşüb, söhbət ediblər. Amma birləşmə istiqamətində heç bir müzakirə aparılmayıb. Sadəcə olaraq, bir-birini tənqid etməmək, bir-birinin əleyhinə danışmamaq barədə söhbətləri olub. Mətləb bəy görüşə getməmişdən əvvəl məlumat vermişdi. Nemət Pənahlı vasitəsilə Əli bəylə görüşüb. Nemət bəylə də Əli bəy qonşudurlar. Kim hərəkata gəlsə, biz ona yox demərik. Qarşımıza qoyduğumuz hədəfə görə Musavat, AXCP ilə isti münasibət-

AXCP-nin AXH ilə birləşməsi iddiası aranı qatdı - reaksiyalar

İsgəndər Həmidov: "Hərəkatın idarə heyəti ona çox sərt cavab verə bilər"

Nemət Pənahlı: "Görüşü şişirtməyin bir anlamı yoxdur"

Mətləb Mütəllimli: "Hərəkatın adından danışmamışam"

lər qurmağımız bizim üçün vacibdir. Biz istəyirik ki, ən azından bir-birimizi tənqid etməyək. Qurban Məmmədov məsələsinə gəlinə, o, Azərbaycan Xalq Hərəkatının yaradıcılarından biridir, hərəkatın da idarə heyətinin üzvüdür. Heç kəs onun haqqında danışa bilməz, danışmağa da ixtiyarı yoxdur. Əgər siz dediyiniz iddialar doğru olarsa, Azərbaycan

Xalq Hərəkatının İdarə Heyəti ona çox sərt cavab verə bilər. Amma hazırda belə bir məsələ yoxdur. Mətləb bəy qollarını çırmalayıb, səhərdən-axşama qədər çalışır. Həmçinin Nemət bəy də belədir. İnanmıram ki, bu iki şəxsdən hansısa AXH-ni başqa quruma dəyişər. Hərəkat öz işini görməkdə davam edir. Mənimlə bərabər idarə heyətinin bütün üzvləri

səylə çalışıblar, bu şəkildə də davam edirlər. Görülən işləri tək mənim adıma çıxmaq doğru olmazdı. Əməyi keçən hər bir insana minnətdaram".

N.Pənahlı AXCP sədri ilə görüşdə şəxsinin də iştirak etdiyini açıqladı: "Mətləb bəy hərəmə dedi ki, Əli bəylə görüşmək istəyirəm. Mən də bunu qonşum olan Əli bəyə çatdır-dım. Əli bəy də onunla görüş-dü, üçlükdə söhbət etdik. De-yilənlərin heç bir əsası yoxdur. Ümumi şəkildə müzakirələr aparılıb və bildirilib ki, bu-gün-kü qarışıqlı ittihamlar ümumi işin zərərinədir. Xalq Hərəkatı ilə AXCP-nin birləşməsi istiqamətində deyilənlər həqiqətdən uzaqdır. Mətləb bəy öz təşəbbüsü ilə Əli bəylə görüşüb. Orada da bir-birimizə sayğı göstərməyimiz, ümumi əməkdaşlıq etməyimiz müzakirə olunub. Bu görüşü şişirtməyin bir anlamı yoxdur. Mətləb bəy Əli bəylə hansı separat danışıq apara bilər ki? İki insanın, siyasətçinin bir-biri ilə görüşməsi separatçılıqdır?"

M.Mütəllimli AXCP sədri ilə görüşün detallarından söz açdı: "Bu iddiaların heç bir əsası yoxdur. Sadəcə, istiqlalçı millət vəkili kimi Əli bəylə görüşmüşük. İlk dəfə deyil ki, Əli

bəylə görüşürəm. Onunla fikir mübadiləsi aparmağımız normaldır. Hərəkatla AXCP-nin birləşməsi barədə qətiyyətlə söhbət olmayıb. Sadəcə, biz belə müzakirə aparmışıq ki, müxalifət düşərgəsindəki qarşılıqlı ittihamlar xalqın mənafeyinə uyğun deyil. Əli bəy hərəmə dedi ki, Əli bəylə görüşmək istəyirəm. Mən də bunu qonşum olan Əli bəyə çatdır-dım. Əli bəy də onunla görüş-dü, üçlükdə söhbət etdik. De-yilənlərin heç bir əsası yoxdur. Ümumi şəkildə müzakirələr aparılıb və bildirilib ki, bu-gün-kü qarışıqlı ittihamlar ümumi işin zərərinədir. Xalq Hərəkatı ilə AXCP-nin birləşməsi istiqamətində deyilənlər həqiqətdən uzaqdır. Mətləb bəy öz təşəbbüsü ilə Əli bəylə görüşüb. Orada da bir-birimizə sayğı göstərməyimiz, ümumi əməkdaşlıq etməyimiz müzakirə olunub. Bu görüşü şişirtməyin bir anlamı yoxdur. Mətləb bəy Əli bəylə hansı separat danışıq apara bilər ki? İki insanın, siyasətçinin bir-biri ilə görüşməsi separatçılıqdır?"

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Musavat"

Müxalifətin uzun müddət bir yerdə ola bilməmək problemi

"Nə qədər müxtəlif ambisiya, müxtəlif maraqlar və hədəflər var, belə də olacaq"

Azərbaycanda illərdir ki, dəfələrlə müxalifət partiyalarının birlikləri çətinliklə də olsa müəyyən formatlarda alınmış. Lakin o da məlumdur ki, bu birliklərin ömrü uzun sürməyib və müsbət nəticələr vermədən dağılıb. Bir sözlə, ya birləşmək daim bir problem olaraq qalıb, ya da reallaşan birliklər dava-dalaşla dağılıb. Bu tendensiya indi də müşahidə edilir. Ötən ilin sonları, bu ilin ilk iki ayında müxalifət düşərgəsində müşahidə olunan birləşmə meylləri çox keçmədi ki, qarşıdurmalarla, ayrılmalara övzələndi. Bəs müxalifət nədən özünün yaratdığı birlikləri dağıdır?

Bu komanda nə üçün uzun müddət bir yerdə fəaliyyət göstərə bilmir?

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı "Yeni Musavat"a bildirdi ki, Azərbaycan siyasi səhnəsində bu günə kimi müxtəlif tərkibdə və müxtəlif formatda müxalifət birlikləri və bloklarının yaranması faktıdır. O da həqiqətdir ki, bu birlik və bloklar ya səssiz şəkildə, ya da qarşılıqlı ittiham və tənqidlərlə, hətta təhqirlərlə işinə xitam verib. Prinsip etibarilə əslində burada qeyri-adi bir şey yoxdur. Dünyada da bu belə-

dir ki, bloklar yaranır və dağılır. Sadəcə olaraq, bizim cəmiyyətdə "siyasi birlik" anlayışı meşətdəki "dostluq, qardaşlıq" anlayışı ilə qarışdırılır: "Həyatdakı "dostluq və qardaşlıq" səmimiyyət, fədakarlıq, qarşılıqlı güvən və bu kimi başqa illi hissələr üzərində qurulduğu halda siyasətdəki "birliklər" maraqlar, hədəflər, ambisiyalar, qrup maraqları və sair kimi rəşional yanaşmalar ətrafında baş tutur. Təbiidir ki, birliklər məsələsinə bu iki fərqli anlayışları qarışdıraraq yanaşdıqda heç də xoş olmayan təsvir

meydana çıxır. Ancaq bunun çox sadə izahı var. Müxtəlif ideya və liderlər ətrafında toplaşmış siyasi partiyalar öz maraqları çərçivəsində bir-biriləri ilə birləşir, sonra isə başqa maraqlarının təsiri ilə ayrılırlar. O da doğrudur ki, bu birliklər dağılanda köhnə müttəfiqlər maksimum diqqətli və korrekt olmağa çalışmalı, bir-biriləri ittiham etməməli, tənqiddə bəzi qırmızı xətləri keçməməli və sabah mümkün olası birliklər üçün belə demək mümkündürsə, "ayaq yerini" qoymalıdırlar".

Müsahibimiz hesab edir ki, blok və birliklərin dağılma səbəbləri içərisində şəxsi ambisiyaları, ümumi dil tapılmamasını, qarşılıqlı dialoq və konsensus çatışmazlığını, hətta hakimiyyətin bu parçalanmada maraqlı olmasını da göstərmək olar:

"Əslində bu belə də olmalıdır. Yeni bu proseslər təbiidir. Burada dünyaca məşhur ingilis siyasətçisi Çörçilin "Britaniyanın daimi dostları yoxdur, daimi maraqları var" deyimi tam yerinə düşür. Nə qədər insan var, nə qədər müxtəlif ambisiya, müxtəlif maraqlar və hədəflər varsa bu belə də olacaq. Siyasi partiyaların əsas işi nə olursa-olsun insanları özünə inandırmaq və hədəflərə varmaq naminə cəmiyyətlə birlikdə hərəkat

etməyə nail olmaqdır. Əslində bütün niyyət seçiciləri və vətəndaşları öz ideya və partiyasının ətrafında təşkilatlandıraraq uğura nail olmaqlıdır. Zətan bütün növ siyasi gedişlər və addımlar da buna hesablanır".

AMİP katibi Əli Orucov da hesab edir ki, müxalifət partiyalarının zaman-zaman birləşmələri, müxtəlif kombinasiyalı birliklər və bloklar yaratmaları siyasi uyğunluqdur. Siyasətdə də əbədi heç nə olmur. Atılan addımlar bəlli zamanlarda

və uyğun maraqlara hesablanır. Lakin burada müəyyən səhvlərin olması da etiraf edilməlidir: "Çünki bu səhvlər təhlil edilib aradan qaldırılmayıb, təkrarlanır və ümumi fəaliyyətə zərər vurur. O səhvlər ondan ibarətdir ki, partiyalar arasında birliklər adətən ideoloji və təməl prinsiplər üzərində qurulmalıdır, lakin Azərbaycanda bu tələbə əhəmiyyət verilmir, təsnifatlar nəzərə alınmır-sağdır, soldur, mərkəzçidir və sair. Birləşmələr baş verərkən partiyaların yerli təşkilatlarının fikirləri nəzərə alınmır və məsələ daxili süzğəcdən yarıncıq keçirilir. Əsasən liderlərin mövqeyi həlledici olur. İnteqrasiya prosesi ləng gedir, bəzən blok və birliklər çox qısa zamanda yaranır və uzaq hədəflərə hesablanmır. Bu halı seçkilər öncəsi dəfələrlə müşahidə etmişik. Qarşılıqlı inam və etibar o qədər zəif olur ki, hər hansı bir şübhə ciddi fəsadlara yol açır. Bunlar müxalifət partiyalarının yanlışlıqları üzündən olanlardır".

Ə.Orucov qeyd etdi ki, müxalifətçilərin birliklərinin uzun sürməməsində iqtidarın da təsirli rolu var.

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Musavat"

Ovçular cəmiyyətində gender problemləri

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Bu araç şüşesidir və Şeyx Nəsrullah burada gecələr bu balaca uşaqları boğanda, mən bu şüşədən araç içərdim".

(Mirzə Cəlil, "Ölümlər")

Bəzən biz mənasız şəkildə hansısa tema üzərində dartışıq, o jurnalist yazır, bu yazar pozar, hərə bir söz deyər. Ancaq həyat özü məsələnin cavabını gətirib qoyar ortaya. Sırağün Şəmkirdə doğuş zamanı ölən 36 yaşlı qadın, mənə, son günlərin "Qadınların Azərbaycanda günü xoş keçirmə" mübahisələrinə nöqtə qoymuş oldu. Xəstəxanadan alınan açıqlamada belə cümlə vardı: "Üç dəfə müayinədə uşağın oğlan olduğunu desələr də, qız uşağı doğulub. Bir az onda həyəcanlanmışdı... İlk ehtimallara görə, qadın tromb-embaliya nəticəsində dünyasını dəyişib". Gör qanı necə qaralıbmış...

Mən orta məktəbi 1979-89-cu illərdə oxumuşam. Sınıfimizdə 2 Kifayət adlı qız vardı. İkisi də gözəl-göyçək, ağıllı, mədəni... Valideynləri də həmçinin, hörmətli insanlar idi. Ancaq uşağa bu cür mənfur ad qoymağa qıymışdılar. Yaşadığım obada da Bəsti, Yetər, Tamam, Qızqayıt nə qədər istəsən... İndi fikirləşirəm ki, görəsən guya qadınlara azadlıq verən sovet hökuməti bu cahilliyə nə üçün göz yummuş? Hələ qız uşaqlarının əslində tam bir insan olmadığına onlara qoyulan nisbətən normal başqa adlarda da işarə vurulurdu: kişi adlarına anormal bir "ə", "a" şəkilçisi qoşmaqla! Bu yolla Həmid olurdu Həmidə, Elmir olurdu Elmira; Zəminə, Kamilə və sairə yaranırdı. İndi bu yöndə hər hansı müsbət dəyişiklik varmı? Doğrudur, indi, deyəsən, Kifayət adı azalıb. Ancaq millət dolayısı ilə narazılığını bildirir və çox zaman özü də bunu bilmir. Misal üçün, Ədliyyə Nazirliyinin açıqlaması var, son illər qız uşaqlarına qoyulan adlar içində Zəhra, Fatimə, Zeynəb, Aylin, Nuray, Xədicə çox imiş. Xədicə-ərəb dilində arzu edilməyən uşaq deməkdir. Sən bunu dini baxımdan götürüb uşağa qoymaqla söz dəyişirmə ki? Necə ki, sovetin əmək qəhrəmanları arasında da Bəsti və Qızqayıt adı daşıyanlar vardı. Fatimə - uşağı süddən ayıran qadın deməkdir, elə qısaca "ayıran, bölən" mənasını verir. Zeynəb - yoğun, kök qadın deməkdir. Zəhra nisbətən babat mənalı görünür, parıltı mənası vermiş, amma burada da din mənanı üstələmişdir - belə zənn edərdim. Nuray və Aylin adlarına gələndə, burada ümumən məna absurddur. Ay özünün nuru olmayan, Günəşin işığını əks edən bir kosmik cisimdir. Aylin nə deməkdir, bunu isə heç kim bilmir.

Əlbəttə, adlar üzərində çox dayanmaq, buna xüsusi məna vermək bəlkə düz deyil, insanların şəxsi işlərinə qarışmaq kimi alınır (buna görə yuxarıdakı adları daşıyan hər bir kəsdən üzr istəyirəm - bu, sizdən asılı olmayan bir məsələdir). Ancaq şeytan detallarda gizlənir və forma da məzmunu əks etdirir. Uca millətimiz və sevgili xalqımız qız uşaqlarını sevmir. Bu da bizim həyata məğaradan, ovçuluq xasiyyətindən baxmağımızın təzahürüdür. İbtidai icma quruluşunda qadın toplayıcı (meyvə, ağac kökü, lap elə alma, buğda və sairə) rol oynayırdı, kişi ovlayıcı. Əkinçilik mədəniyyəti yarananda artıq cinslər arasında sosial fərqləndirmə azalmağa meyilləndi, çünki kişinin ovçuluğuna ehtiyac bir növ azalmışdı. Bizdə isə belə görünür hələ əkinçilik mədəniyyəti tam formalaşmayıbdır, erkək uşağın yaranmasına, onun ov ovlayıb, quş quşlamasına hələ də üstünlük veririk. Ötən illərdə dövlətin regionlarda pambıqçılığı inkişaf etdirmək planları daşa dirənəndə, bəzi icra başçıları tərribata yol verib pambıqçılığı kütləvi zəhərləyəndə, buna həm də gender problemi kimi yanaşmalıydıq. Bizim heyvandar-patriarxal-ovçu milləti olmağımız yeməklərimizdən aydın görünür: "lülə-tikə-basdırma"...

İndi söz əlaqədar təşkilatlarıdır - qadınlara daha çox vəzifələr verin. Bu, cəmiyyətdə humanizmi artıracaqdır, şübhəsiz. Məncə, bunun əlamətləri artıq hiss olunur. Misal üçün, Elmira Süleymanovanın ombudsman qoyulmasından sonra ölkəmizdə insan haqlarına diqqət artmışdır.

"Paşinyan indi sanki iki divar arasındadır. Bir yandan, daxili siyasətdəki ultra-millətçilikdən, - hərə ki, Dağlıq Qarabağ məsələsi, Qarabağın statusu müzakirə edilmir, - istənilən kənara çıxma həmişə qəliz olub. Ermənistan Qarabağ mövzusu ətrafında millətçi ritorika hakimiyyətdə qarabağlıların olması səbəbi ilə da im mühüm alət rolunu oynayıb. Heç kim də məsələni daha ölçülü-biçil təqdim edə bilməyib".

"Yeni Müsavat" xəbər verir ki, bu sözləri "Moskva-Baku" portalına Beynəlxalq Avrasiya Hərəkatının lideri, tanınmış politoloq, Kremlin danışmanlarından sayılan Aleksandr Duqin Dağlıq Qarabağa dair sülh danışıqları ətrafında son durumu şərh edərkən bildirib.

Onun sözlərinə görə, müasir Ermənistan baş nazir Nikol Paşinyan bu məqamı ciddi almaya bilməz. "Onun hakimiyyətdə qalması xeyli dərəcədə ölkədəki populist millətçi ovqatdan asılı olacaq. Başqa yandan, geosiyasətdə ölkələrin daxili faktorlarını ən az nəzərə alırlar və bu faktorlar dominant olmur", - deyərək qeyd edib.

ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin Nikol Paşinyanı pərt edən son bəyanatına toxunan Duqin deyir: "Həmsədrlər bəyan elədilər ki, Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri görüşə razılıq veriblər. Beləcə, Paşinyan heç bir ön şərt olmadan ikitərəfli formatda danışıqlara gedir. Bu da Qarabağ prosesində yaxşı dönüşdən xəbər verir. Mənim fikrimcə, Nikol Paşinyanı şeytanlaşdırmaq lazım deyil və onun sözüne yox, əməlinə fikir vermək lazımdır. Əgər o, həqiqətən də Azərbaycan prezidenti ilə görüşə razılıq veribsə, bu, o anlamaya gələcək ki, gerçəkdən də özünün ritorikasına rəğmən, problemin rəşional həllinə doğru irəliləyir və "Yol xəritəsi"ni müzakirə etməyə hazırdır. Bu, ümumiyyətlə, çox şeydən xəbər verir. Əgər o, danışıqlar prosesində məsul rəhbər kimi ölkəsi üçün fundamental geosiyasi proseslərdə rəşional yanaşma ilə çıxış etməsə, qəti olaraq populist nəzər-nöqtəsinə tapınsa və yerli millətçi ruhlu əhəlinin istəyini təmin etmək yolu tutsa, o zaman hakimiyyəti, sadəcə, itirəcək. Geosiyasi nöqtəyi-nəzərincə, bu konfliktlə bağlı qərar qəbul etmək zamanı çatıb".

Rusiya politoloqa görə, danışıqlara gəlməklə, Paşinyan rəşional siyasətçi sifəti göstərmiş olacaq: "Rusiya üçün münaqişə tərəflərinin

Azərbaycan yeni silahları sınaqdan çıxardı - Lələtəpədən başlayan "Yol xəritəsi"

Aprəl hərbi uğurunun ildönümü, yaxınlaşan seçim anı; havaların istiləşməsi ilə "hərb, yoxsa sülh" dilemmasının "donu" açılır; **Kremlin danışmanı:** "Konfliktlə bağlı qərar qəbul etmək zamanı çatıb..."

bir-biri ilə haqq-hesab çək-məsi yox, sülh əldə etməsi vacibdir. Əgər Paşinyan rəşional, məsuliyyətli mövqə sər-gilərsə, o zaman bunu alqışla-maq, dəstəkləmək lazımdır. Azərbaycan və Ermənistan li-derlərinin ictimai səviyyədə də, konstruktiv, pozitiv mə-çərədə görüşünü hər vechlə dəstəkləmək və hazırlamaq gərəkdir. Azərbaycan və er-məni xalqlarına anlatmaq la-zımdır ki, sülh mümkündür. Bəli, şərtlər çox qəlizdir, çox çətin situasiyadır, axı bu, ən mürəkkəb geosiyasi konfliktlərdən biridir, amma sülh mümkündür. Rusiyanın hələ Sərkisyan dönəmində irəli sürdüyü planın - 5 rayo-nun qaytarılması - istiqamə-tində hərəket etmək lazı-mıdır. Görünür, özlərinin son bəyanatında Helsinki Yekun Aktından danışan MQ həm-sədrləri də buna amid edirlər. Bunu insanlara izah etmək, mövcud situasiyada nə dər-əcədə mühüm olduğunu gös-tərmək lazımdır. Bu plan qar-şısındakı görüşdə müzakirə olunmağa bilməz. Paşinyan artıq hakimiyyətdə möhkəm-lənib və Rusiya ona xatırladır ki, onun sələfləri ilə konkret anlaşmalar var idi, Moskva Qarabağ probleminin həllin-də irəliləyiş tələb edir".

Aleksandr Duqin sonda

bildirib: "Moskva Azərbaycan və Ermənistanın, qar-daş xalqların maraqları naminə hərəket edir. Dağlıq Qarabağ münaqişəsi üzrə nizamlan-manı konkret pozitiv axarda irəli aparmağın zamanı yaxın-laşır".

Amma Rusiya cəmi bir həftə öncə Kremlin rüşxəti ilə yaradıldığı doğurmayan və rəhbəri Dövlət Dumasının ko-mitə sədrinin müavini Konstantin Zatulinin olduğu "Lazrev klubu"nun Moskva ic-lasına Qarabağdakı separatçı rejimin nümayəndəsini dəvət eləmişdi. "Dq" in "iqtisadi inki-şaf və infrastruktur naziri" Le- von Qriqoryan orada çıxış da elədi və Azərbaycana qarşı hədyanlar səsləndirdi.

Bu xüsusda Rusiyanın Dağlıq Qarabağ ixtilafının həl-lində səmimi şəkildə maraqlı olduğunu söyləmək çətin-dir. Duqinin yalnız bu fikri ilə razı-laşmaq olar ki, konfliktin həl-lində həqiqətən konkret "Yol xəritəsi"ni əsas götürüb irəli-ləyişə nail olmağın zamanı çə-tib. Bunu indi həm də havala-rın istiləşməsi ilə "Hərb, yoxsa sülh" dilemmasının "donu" nun tədricən açılması dikte edir. Nədən ki, yaz-yay mövsümü hərbi əməliyyatlar üçün ən əl-verişli dövrü sayılır.

Azərbaycanın 2016-cı il

aprel uğurlu hərbi kampaniya-sı da bu dönəmə təsadüf edib. Əfsuslar olsun ki, o vaxt Moskva məlum səbəbdən or-dumuza daha böyük ərəziləri azad etməkdə əngəl oldu. Bu dəfə vəziyyət dəyişə, Qa-rabağın azadlığına hesablan-mış və yarımqıç qalmış "Yol xəritəsi" davam etdirilə bilər...

Yeri gəlmişkən, Azərbay-can ordusu ərəzilərimizi güc yolu ilə azad etmək üçün özü-nün hərbi və döyüş qabiliyyəti-ni durmadan artırır. Belə ki, martın 11-də başlayan və ha-zırda davam edən 5 günlük ge-nişmiqyaslı hərbi təlimlərin ge-dişində yeni alınan silah-sis-temlərdən "Polonez" yaylım atəşli reaktiv sistemləri dünən uğurla sınaqdan keçirilib.

Belarusdan tədarük edi-lən həmin sistemlər erməni-lərin çox öyündüyü "İsgən-dər M" sistemlərinin analoqu sayılır. Bu üzəndən KRTM üzvləri olan Belarus və Er-mənistan arasında həmin si-lahlara görə yaranan qalma-qal hələ də davam edir. An-caq bu, bizim problem deyil. Bizim problem məlum. 4 günlük uğurlu aprəl kampa-niyasının yaxınlaşan 3-cü il-dönümü bu xüsusda yeni dö-nüş nöqtəsi ola bilər...

□ **Siyasət şöbəsi,**
"Yeni Müsavat"

Paytaxtın Bakıxanov qəsəbəsində eyniadlı parkın qarşısında bir lövhə yerləşdirilib. Məlumat lövhəsindəki xəritə haqda deyilir ki, "M 11" stansiyasının tikinti sahəsidir.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin o vaxtkı başçısı Hacıbala Abutalıbovun 2012-ci il sərəncamı ilə torpaq sahəsi metropolitenə ayrılıb. Lövhədə göstərilən ərazidə "Mavi xətt" in tikintisi nəzərdə tutulub.

Vətəndaşlara da xəbərdarlıq edilib ki, tikinti sahəsinə kənar şəxslərin girişi qadağandır. Lakin nəinki kənar şəxslər ora daxil olublar, nəzərdə tutulan torpaq sahəsində nəhəng obyektlər tikilib. Söhbət el arasında "stansiya Razin" adlanan köhnə Bakıxanov stansiyasının ərazisindən gedir.

Bir neçə ildir ki, həmin massivdə tikinti davam edir, böyük ticarət mərkəzi salınır. Hazırda Bakı Metropoliteni 2 xətdən ibarətdir: "Xətai" - "Dər-nəgül" və "İçərişəhər" - "Həzi Aslanov" xətləri.

Perspektiv İnkişaf Planında həm bu xətlərin genişlənməsi, həm də əlavə 3 yeni metro xəttinin - "Bənövşəyi", "Mavi" və "Sarı" xətlərinin çəkilməsi nəzərdə tutulub.

"Mavi" və "Bənövşəyi" xətlər Bakının şərq və qərb qurtaracaqlarını birləşdirir. "Mavi xətt" Yeni Yasamal-Bakıxanov qəsəbəsi, "Bənövşəyi xətt" isə Avtovağzal-Qaraçuxur oxunu yaradır.

Lakin illərdir ki, Bakıxanov qəsəbəsi sakinlərinin metro intizarı bitmək bilmir, gözləməkdən "gözlərinin kökü saralıb".

Başlanğıcını Yeni Yasamaldan götürən "Mavi xətt" Sabunçu rayonunun Bakıxanov qəsəbəsinədək uzanmalıdır. Bakı Metropoliteni xətlərinin perspektiv sxemində əsasən, "Mavi xətt" də 11 stansiya

Metrostansiya üçün ayrılan yer ticarət obyektlərinə satılıb

Girişi "qadağan" edilən ərazidə nə Bakıxanov metrosu tikilib, nə "M-11" stansiyası var...

və 1 depo olacaq. "Mavi xətt" in ilk stansiyası (M-1) Yeni Yasamalda, "Bizim Market" dən bir qədər yuxarıda 77 sayılı avtobusun sonuncu dayanacağı kimi tanınan ərazidə nəzərdə tutulur.

Məhz sonuncu - 11-ci stansiya Bakıxanov qəsəbəsində yerləşəcək. Hətta 3 il əvvəl məlumat verilib ki, tikinti işləri gedir. Lakin hansı ərazidə layihə icra olunduğu görünür.

Lövhənin yerləşdirildiyi ərazi Bakıxanov parkıdır, sakinlər burada istirahət edirlər. Əraziyə giriş qadağandır deyilsə də, parkda hansı qadağadan söhbət gedə bilər? Onunla üz bəüz, dediyimiz

kimi - köhnə stansiya ərazisində isə obyektlər inşa olunub. Hələ Bakı Metropoliteninin rəisi Tağı Əhmədov olduğu dönmədə qurumun mətbuat xidmətinin o zamankı rəhbəri Nəzakət Tanrıverdiyeva demişdi ki, sözügedən köhnə stansiya ərazisi "Bakıxanov" metro stansiyasının tikintisi üçün nəzərdə tutulub. Keçmiş mətbuat katibi Nəsimi Paşayev də bu məlumatı təsdiqləmişdi.

Amma göründüyü kimi, nə Bakıxanov metrosu tikilib, nə də "M-11" stansiyası var. Əvəzində isə ərazi satılıb, yerində ticarət obyektləri tikilib.

Həmsöhbət olduğumuz sakinlərin sözlərinə görə, Ba-

kıxanovda tezliklə metro tikintisini gözləyirlər. Onlar buna ciddi ehtiyac olduğunu hesab edirlər. Sakinlər deyirlər ki, bu, həm tıxacların azalmasına səbəb olar, həm ictimai nəqliyyat yüngülləşər:

"Bülbülə, Əmircana ge-

dənələr, Bakıxanovda, Komsomolskida yaşayanlar üçün metro açılması göyəndüşmə hədiyyə olar. Qaraçuxura gədənələr də "Neftçilər" metrosundan yox, Bakıxanovdan çıxıb qəsəbələrinə gedə bilirlər".

Sakinlər bildirirlər ki, metro üçün nəzərdə tutulan ərazi satılıbsa, Bakıxanovda bu layihənin icrasına başqa bir yer qalmır: "Bu məsələdə böyük qaranlıq var. Metropoliten aydınlıq gətirməlidir. Bizim istəyimiz metronun olmasıdır. Bakıxanovda iki problemin həlli inqilabi dəyişiklik olar: "Razin talkuça" sısökülsün və metro çəkilsin. Ondan sonra görəcəksiniz ki, Qaraçuxur və Bakıxanov istiqamətində yüklənmə necə aradan qalxacaq.

İndi iki qəsəbəni birləşdirən yollar asfaltlanır, sağ olsunlar, axır ki, bu kələ-kötür yollardan canımız qurtarır. Bir də Bakıxanovda və Qaraçuxurda metrostansiyalar tikilsə və bu Bakıxanov ticarət mərkəzi köçürülsə, lap əla olardı".

Xatırladaq ki, 2011-ci ildə prezident İlham Əliyevin fərmanı ilə Bakı Metropoliteninin Perspektiv İnkişaf Planı təsdiqlənib.

Plan paytaxtda yeni metro xətlərinin və stansiyaların tikintisini nəzərdə tutur. Bu işlər nəticəsində 2030-cu ilə qədər Bakı Metropoliteni stansiyalarının sayı 76-ya çatdırılacaq.

Emil SALAMOĞLU, "Yeni Müsavat" Fotolar müəllifindir

Nazirlik məcburi əkinlə bağlı iddialara cavab verdi

"Əgər bu sahələr yaxşı gəlir gətirirsə, onda insanlar niyə narazı qalsınlar?"

Son illərdə Azərbaycanda bitkiçiliyə böyük diqqət yetirilir. Müxtəlif bitkiçilik məhsullarının istehsalının artırılması məqsədilə dövlət tərəfindən aqrar istehsalçılara dəstək mexanizmləri tətbiq olunur. Xeyli sahə üzrə dövlət proqramları qəbul edilib, inkişafa nail olunması üçün konkret fəaliyyət planları hazırlanıb.

Bu proses yerlərdə heç də tam razılıqla qarşılanmır. Uzun illər boyu bir bitki növünün yetişdirilməsi ilə məşğul olan insanlar başqasının istehsalına maraq göstərmirlər. Yaxud yerli icra strukturları bir sıra hallarda əkin sahələrini artırmaq üçün əkinçilərə təzyiq edir, hansısa bitkinin məcburi şəkildə əkilməsinə nail olmağa çalışırlar. Bu isə insanlarda narazılığa səbəb olur. Bu günlərdə cənub bölgəsindən mətbuata müraciət edən vətəndaşlar bütün əkininə məcbur edilmələrindən şikayətləniblər. Bir qisim insanlar isə barama yetişdirməyə məcbur edildiklərini bildiriblər. Bu kimi hallarla bağlı Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə müraciət etdik.

Nazirliyin İctimaiyyətlə əlaqələr və informasiya təmi-

nati şöbəsinin müdiri Vüqar Hüseynov hər hansı bitkinin əkininə insanların məcbur edilmədiyini bildirdi: "Ölkədə tütüncülük və baramaçılığın inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Hər iki sahənin inkişafına dair dövlət proqramları qəbul olunub. Tütüncülüğün inkişafına dair Dövlət Proqramı 2017-2021-ci illəri əhatə edir. Baramaçılığın və ipəkçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramında isə 2018-2025-ci illərdə bu sahədə görülməli tədbirlər öz əksini tapıb". **Nazirlik rəsmisinin dediyinə görə, hər iki aqrar sahəyə ciddi dövlət dəstəyi mövcuddur:** "Fermərlərdən qəbul edilən yaş tütünün 10 kiloqramına, quru tütünün isə 1 kiloqramına görə 5 qəpik subsidiya verilir. İlk baxışdan məbləğ az görünə bi-

Vüqar Hüseynov

lən, lakin fermerin müqavilə əsasında mövsüm sonunda tonlarla məhsul təhvil verdiyini nəzərə alsaq, kifayət qədər ciddi rəqəm ortaya çıxır. Əvvəlki illərdə tütün şitili ilə bağlı müəyyən problemlər mövcud idi, lakin bu il belə bir problem yoxdur. Ötən həftə kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimovun sədrliyi ilə Şəki şəhərində "Baramaçılığın və tütüncülü-

ğün inkişafı ilə bağlı 2018-ci ilin yekunları və 2019-cu ildə qarşıda duran vəzifələr" mövzusunda müşavirə keçirildi. Müşavirədə ölkənin 26 rayonundan 209 tütüncü və kumçü fermer iştirak edirdi. Təxminən 4 saatdan çox davam edən müşavirədə fermerlər sahənin inkişafına dair fikirlərini söylədilər, təkliflər irəli sürdülər. Səslənən təkliflər

qeydə alındı, müvafiq qurumlara yerində tapşırıqlar verildi. Ümumi mənzərə ondan ibarət idi ki, hər iki sahəyə ciddi maraq var, fermerlər tütüncülüğün və baramaçılığın inkişafında maraqlı tərəfdirlər. Çünki sahə inkişaf etdikcə, fermerlərin də gəlirləri artır".

Baramaçılıqda isə dövlət dəstəyi daha genişdir. Belə ki, dövlət kumçülərə ipəkqurdunu pulsuz verir, fermerləri pulsuz çəkil ağacları ilə təmin edir, aqronomlar çəkil bağlarının salınması üçün informasiya-məsləhət xidməti göstərirlər: "Yaş baramanın bir kiloqramı kumçüdən 4 manata alınır, təhvil verilmiş hər kiloqram yaş baramaya görə dövlət kumçüyə əlavə olaraq 5 manat subsidiya ödəyir. Yeni yaş baramanın hər kiloqramına görə kumçü 9 manat alır. Konkret misal çəkmək istəyirəm. Taxtakörpü qəsəbəsində məskunlaşmış məcburi köçkünlər onlara verilmiş 494

qram ipəkqurdunu bəsləyə-rək, 40 gün ərzində 1067 kiloqram yaş barama təhvil verirlər. Bu, təxminən bir aydan artıq bir müddətdə 10 min manata yaxın gəlir deməkdir. Yəni Azərbaycanda baramaçılıq dövlət dəstəyi sayəsində çox sərfəli gəlir mənbəyinə çevrilib. Əgər bu sahələr yaxşı gəlir gətirirsə, onda insanlar niyə tütüncülük və baramaçılıqla məşğul olmasınlar, niyə narazı qalsınlar?"

V.Hüseynov onu da qeyd edir ki, 37 rayonda barama istehsalı üçün yem bazası var: "Söhbət çəkil bağlarından gedir. Son illər ölkəyə xaricdən 3,5 milyon ədəd çəkil tingi gətirilib. Təkcə ötən ilin sonu 1 milyon ədəd ting gətirilərək fermerlərə pulsuz paylandı və çinli mütəxəssislər iştirakı ilə əkinə həyata keçirildi. 2018-ci ildə ölkə üzrə 513,9 ton yaş barama təhvil verilib, bu, müstəqillik tarixində qeydə alınan ən yüksək məhsuldarlıqdır. Bu il barama istehsalının daha da artacağı proqnozlaşdırılır. Konkret rəqəm söyləmək istəmirəm, amma gözləntilərimizə görə, əvvəlki ildən əhəmiyyətli dərəcədə çox məhsuldarlıq əldə olunacaqdır".

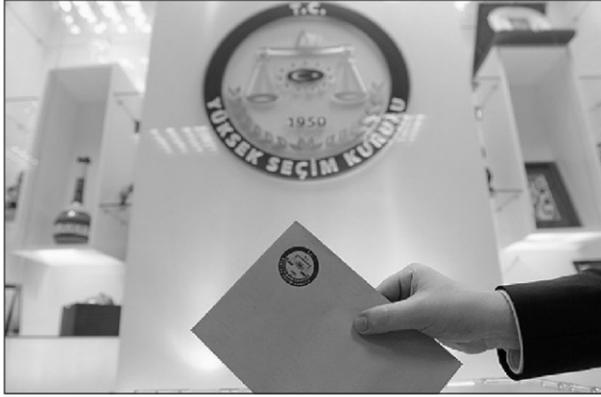
Q Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"

Martın 31-də Türkiyədə bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Türkiyədə 2017-ci ildə prezident üsul-idarəsinə keçdikdən sonra parlament əvvəlki təsirini itirsə də, builki bələdiyyə seçkiləri həm ölkənin, həm də hazırkı hakimiyyətin taleyinin müəyyən olunması baxımından həlledici hesab olunur. Çünki 31 martda keçiriləcək bələdiyyə seçkiləri Türkiyə Cümhuriyyətinin 100 illiyinə, yəni 2023-cü ilə qədər keçiriləcək son seçkidir. Eyni zamanda bu seçkilər hazırkı hakimiyyət üçün bir mənada test mahiyyəti daşıyacaq.

Bir sıra ekspertlərə görə, əgər bu seçkilərdə hakimiyyət qələbə qazanmasa, ciddi zərbə alacaq. Hətta növbədənəkar seçkilərə getmək məcburiyyətində qala bilər. Təbii ki, bələdiyyə seçkiləri zamanı əsas diqqət böyük şəhərlərə yönəlidir. Bu mənada İstanbul, Ankara, İzmir və daha bir neçə şəhərlərin nəticələri əsas diqqət mərkəzindədir. Təbii ki, əsas diqqət mərkəzində ölkənin iki əsas şəhəri olan İstanbul və Ankaradır.

İstanbul Türkiyənin və dünyanın mühüm iqtisadiyyat və ticarət mərkəzlərindən biridir. Həm də böyüklüyünə görə bu şəhərin bələdiyyə sədrinin kimliyi ölkə siyasətinə təsir edir. İkinci mühüm şəhər isə təbii ki, Ankaradır. 6 milyondan çox əhali olan Ankara həm də paytaxt kimi iqtisadi ağırlığı ilə yanaşı siyasi mərkəz kimi həlledici rola malikdir. Bu səbəbdən də indi əsas diqqət məhz bu iki şəhərə yönəlib. Yeri gəlmişkən, Ankara və İstanbul son illərdə hakim AKP-nin təmsilçiləri tərəfindən idarə olunub.

Ancaq indi Ankara uğrunda ciddi yarış gedir. 15 ildən çoxdur AKP tərəfindən idarə olunan Ankarada bu seçkilərdə CHP ciddi şansları olan Mansur Yavaşın namizədliyini irəli sürüb. Doğrudur, Mansur Yavaş 2014-cü ildə Ankara bələdiyyəsinə sədrlik seçki-

rin öten il keçirdiyi rəy sorğusunda da Mansur Yavaş 46,2 faiz səsle rəqibini qabaqlayıb.

"PollMark" araşdırma şirkətinin fevralın 10-16-da 5 min nəfər arasında keçirdiyi sorğunun nəticələrinə əsasən Mansur Yavaş 42,1 faiz, rəqibi Mehmet Özhasəki isə 32 faiz dəstək alıb.

Əlbəttə, seçki gününə hələ iki həftədən çox qalır və o zamana qədər bir çox dəyişikliklər ola bilər. Lakin istənilən halda rəy sorğularında Mansur Yavaş bir qayda olaraq öndədir. Üstəlik, deməkdir ki, bütün sorğularda Yavaşın

rinin əsas mübarizəsi heç şübhəsiz ki, İstanbulda gedəcək. Ölkənin ən böyük şəhəri, meqapolis, ticarət, sənaye və turizm mərkəzi olan İstanbul bələdiyyə sədrinin hansı partiyadan olması Türkiyənin gələcək siyasəti baxımından da ciddi önəm daşıyır.

Qeyd edək ki, AKP və MHP-nin birləşdiyi "Cumhur İttifaqı" koalisiyası tanınmış siyasi xadim Binəli Yıldırımın namizədliyini irəli sürüb. Ana müxalifət partiyası CHP isə İstanbul bələdiyyə sədrliyinə nisbətən gənc və uğurlu karyerası olan, xüsusən də İstanbulda güclü olan mühafizəkar

"PollMark" araşdırma şirkətinin 9-15 fevral tarixlərində 5 min nəfər arasında keçirdiyi sorğunun nəticələrinə əsasən AKP namizədi Binəli Yıldırım 36 faiz, CHP namizədi İmamoğlu isə 37,8 faiz səs ala bilər.

Qeyd edək ki, AKP 2014-cü il bələdiyyə seçkilərində 43 faiz səs alıb. CHP isə 2014 seçkilərində 25 faiz səs alıb. Ancaq indi AKP-nin ölkə üzrə səs faizi 5 il əvvəllə müqayisədə ciddi şəkildə azalıb. Hələ kampaniyanın yeni başladığı nəzərə alınsa, bəzi ehtimallara görə, ölkə üzrə AKP-nin səsi 32-35 faiz arasındadır. Bu isə əvvəlki seçkilərlə müqayisədə ciddi itkidir. Lakin rəy sorğularında ölkə üzrə hələ 30 faizlik bir qərərsiz kütlə var. Bu kütlə seçkinin gedişində hansısa partiya doğru yönəli bilər. Təbii ki, burada AKP də var.

Yeri gəlmişkən, öten il keçir-

31 mart seçkiləri: rəy sorğularında AKP geridədir

Türkiyədəki bələdiyyə seçkilərində sürpriz yaşana bilər

sində AKP-nin namizədi Melih Gökçeye uduzub. Lakin indi situasiya bir qədər fərqli görünür. Məsələn, son iki ayda keçirilən 3 anket sorğusuna əsasən Mansur Yavaş öndədir. Daha doğrusu, 3 sorğudan ikisində Yavaş lider olub. Ümumilikdə isə 6 sorğu şirkətinin nəticələrindən yalnız birində AKP-nin namizədi Mehmet Özhasəki öndədir, qalan 5 sorğuda Yavaş irəlidedir. Hətta bəzi media orqanlarına görə, AKP-də bir sıra şəxslər də Ankarada uduzmaq ehtimalını artıq qəbul edir.

Məsələn, "ORC" araşdırma şirkətinin yanvar ayının sonunda keçirdiyi sorğunun nəticələrinə əsasən, Ankara seçicilərinin 41,9 faizi Yavaş, 36,8 faizi isə Öhsəki bələdiyyə sədri olaraq görür.

Məsələn, "ORC" araşdırma şirkətinin yanvar ayının sonunda keçirdiyi sorğunun nəticələrinə əsasən, Ankara seçicilərinin 41,9 faizi Yavaş, 36,8 faizi isə Öhsəki bələdiyyə sədri olaraq görür.

neticələri bir-birinə yaxın, yeni 46 faiz civarındadır. Bu da bir mənada Yavaşın üstünlüyünü göstərir.

Xatırladaq ki, Mansur Yavaş daha əvvəl iki dəfə Ankaranın Beypazarı rayonunda bələdiyyə sədri seçilib və bu rayonu tarixi memarlıq üslubunda yenidən qurmaqla Türkiyədə məşhurlaşmış. Ancaq daha sonra MHP-dən Ankara bələdiyyə sədrliyinə namizəd olsa da, seçilə bilməyib. 2014-cü ildə isə Yavaş bu dəfə CHP-dən Ankara bələdiyyəsi sədrliyinə namizəd olub. Lakin bu dəfə də seçilməyib. Yavaş bu seçkiləri "son şans" adlandırır. BBC-yə müsahibəsində Yavaş deyib ki, seçilməyə, siyasətdən gedəcək.

Türkiyədə bələdiyyə seçkilə-

tanbulda güclü olan mühafizəkar camiyə yaxın şəxs hesab olunan Əkrəm İmamoğlunun namizədliyini irəli sürüb. Onun namizədliyini həm də müxalifətdə olan İYİ Partiya da dəstəkləyir.

"Konsensus" araşdırma şirkətinin keçirdiyi rəy sorğusunun nəticələrinə əsasən 31 martda keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində İstanbul sakinlərinin 44,3 faizi AKP-nin namizədi Binəli Yıldırım, 41,6 faizi isə CHP-nin namizədi Əkrəm İmamoğluna səs verəcək. 6,1 faiz əhali isə qərərsizdir.

Eyni zamanda "Aksoy" araşdırma şirkətinin keçirdiyi sorğunun nəticələrinə əsasən də İstanbul bələdiyyə sədri postunu AKP namizədi qazanacaq.

rilən prezident seçkilərində AKP 52 faiz səs alıb. Lakin seçkilərə 18 gün qaldığı bir vaxtda rəy sorğularının 35 faizi keçməməsi AKP üçün həyəcənə qovuşmuşdur. Hakim partiya qarşısında 18 gündə vaxtı dəyərləndirib kampaniyanın gedişini öz xeyrinə çevirməyə çalışacaq. Bunun üçün Türkiyəni son 17 ildə idarə etmiş partiyanın ciddi təcrübəsi var, lakin o da var ki, indi situasiya xeyli dərəcədə dəyişib. İqtisadi və sosial vəziyyət gəriləyib, hökumətdən narazılıq artıb. Bu isə digər seçkilərdə olmasa da, bələdiyyə seçkilərində öz təsirini göstərə bilər.

□ **Kenan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Lavrov-Çavuşoğlu görüşü niyə ertələndi?

Politoloq: "Vəziyyətin gərginləşməsi nə Türkiyə, nə də Rusiyaya lazımdır..."

Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu ilə rusiyalı həmkarı Sergey Lavrov arasında martın 12-də Antalyada keçirilməsi nəzərdə tutulan görüş təxirə salınıb. Rəsmi Moskva görüşün təxirə salınmasını Lavrovun iş qrafiki-nin gərgin olması ilə əlaqələndirib.

Rusiya XİN-in rəsmilərinin bildirdiyinə görə, nazirlərin görüşü gələcək həftə baş tuta bilər. Qeyd olunub ki, martın 18-nə planlaşdırılan görüş Türkiyənin Antalya şəhərində Ankara ilə Moskva arasında Yüksək Səviyyəli Əməkdaşlıq Şurası çərçivəsində keçiriləcək.

Rusiya tərəfinin bu cür əsaslandırmasına baxmayaraq, görüşün baş tutmaması ətrafında müxtəlif müzakirələr açıqlıb. Lavrovun imtinasında pərdəarxası məqamların olduğu vurğulanır. XİN rəhbərlərinin görüşünün alınmamasının iki ölkə arasında son illərdə istiləşən münasibətlərə kölgə sala biləcəyini düşünənlər də var.

Politoloq Əhəd Məmmədli Rusiya tərəfindən bu cür saymazlıqların zaman-zaman təkrarlandığını söylədi: "İndiki rus iqtidarı təkə Türkiyəyə deyil, ABŞ və Böyük Britaniya kimi ölkələrə belə saymazlıq edib. Nəinki saymazlıq, hətta Lavrov telefonda britaniyalı həmkarını söymüşdü... Dünya hazırkı Rusiya iqtidarından, başda Putin olmaqla, bu cür hörmətsizliyi bir neçə dəfə görür. Ruslar elə zənn edirlər ki, əllərində atom knopkalı varsa, kimlə necə istəsələr davranırlar. Bu, rus mentalitetinin ayrılmaz hissəsidir: güc varsa, ağıl lazım deyil. Bütün bunlara rəğmən Lavrovun Çavuşoğlu ilə görüşünü təxirə salmasına bir saymazlıq kimi baxmaqın tərəfdarı deyiləm. Ola bilər ki, həqiqətən qrafik səbəbindən belə bir qərar verilib. Rusiya-Türkiyə arasında tamamlanmayan məsələlər var. Onlar həll ediləndən sonra Lavrovla Çavuşoğlu görüşəcək. Ona görə də bu ertələnmə hər iki tərəfdə əvvəlcədən razılaşdırılmış ola bilər."

Ancaq politoloq bunu da inkar etmir ki, Rusiyanın Türkiyəyə narazılığını göstərməsi üçün Lavrovla Çavuşoğlu arasında görüş ertələndi: "Yaxında proseslərin gedişatı bu suala daha aydın cavab vermək imkanı yaradacaq. İndidən konkret nəse deməyə tələsməyə. Türkiyədə keçirilən bələdiyyə seçkilərindən sonra Türkiyə-ABŞ arasında maliyyə həcmiminin qalxacağı, bu iki ölkə

arasında münasibətlərin istiləşəcəyi iddia edilir. Kuşnerin Ankaraya səfərini, Albayrak və Rəcəb Tayyib Ərdoğanla görüşməsinə də məhz bununla əlaqələndirirlər. Moskva da buna görə Ankaraya qarşı demarş edə bilər. Və yaxud İdlib cəbhəsində yeni problemlər yarana bilər. O da ola bilər ki, ABŞ yenidən dövrüyyəyə girərək Türkiyənin S-400 yerinə F-35 alması istiqamətində yeni cəhdlərə bülünür. Gördüyünüz kimi, versiyalar müxtəlif ola bilər. Ona görə gəlin bir az gözələyək."

Ancaq politoloq bir görüşün ertələnməsindən dolayı Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin gərginləşəcəyini düşünür: "Bu, ancaq o halda ola bilər ki, Lavrovla Çavuşoğlunun görüşünün ertələnməsinin arxasında ciddi səbəblər dursun. Belə olan halda, belə, Türki-

yə-Rusiya münasibətləri yenidən gərginləşə bilər. Lakin düşünürəm ki, bu baş versin. Çünki yenidən vəziyyətin gərginləşməsi nə Türkiyəyə, nə də Rusiyaya lazımdır. Türkiyə-Rusiya arasında münasibətlərin yenidən bu səviyyəyə gəlməsi üçün hər iki tərəf böyük əmək sərf edib. İndi hər şeyin puç edilməsinə nə Moskva, nə də Ankara qətiyyətlə getməz. Nəzərə alsaq ki, hər iki ölkənin Qərblə münasibətləri hazırda heç də isti deyil. Buna görə də Türkiyə ilə Rusiya bir mənada bir yerdə olmağa məcburlar. Soyuqluq onsuz da Türkiyə ilə Rusiya arasında olacaq - ən

azından Suriya, Qarabağ məsələləri həll edilməyə qədər. Ermənistan adlı dövlət, qonarda erməni soyqırımı, güclü erməni lobbisi, PKK mövzuları mövcud olanadək nəinki Rusiya, bütün xristian dünyası ilə Türkiyə arasında soyuqluq qalacaq. Amma bütün bu soyuqluqlar dövlətlər arasında siyasi-iqtisadi maraqların təmin edilməsinə mane olmur. Düşünürəm ki, istənilən halda Rusiya-Türkiyə arasında əlaqələr əvvəlki məcrada, bəlkə daha da yaxın müstəvidə davam edəcək".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

"Türkləşən" ermənilər, erməniləşən "türklər"

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Erməni müğənnilərindən biri bu günlərdə İrəvanda televiziya çıxışı zamanı sensasion sayılacaq fikir söylədi. Dedi ki, bəs Qarabağ erməniləri əslinə qalsa türklərdir, çünki onlar Azərbaycan mühitində böyüyüblər. Onun sözlərinə görə, eks-prezidentlər Serj Sərkisyanla Robert Köçəryan da analoji mühitdə böyüyüblər və azı, 50 il lazımdır ki, "Qarabağ xalqına bu təsir neytrallaşsın".

Əslində təzə məsələ deyil. Məsələn, yadıma gəlir ki, Vazianide (Tiflisin yaxınlığındakı hərbi şəhərcik, indi də qalır) sovet ordusunda xidmət keçərəkən batalyonumuzda çoxlu erməni var idi. Ermənistandan olan ermənilərin Azərbaycan ermənilərindən - Bakı, Gəncə, Sumqayıt ermənilərindən xoşu gəlmirdi. Onlarla dostluq eləmir, hətta yeri gələndə ikinciləri incidir, döyür, "türkləşmiş erməni" deyib lağa qoyurdular. Azərbaycan erməniləri də ən çox bizimkilərlə oturub-dururdular. Özü də əksəriyyəti azərbaycanca mükəmməl bilirdi.

Amma nə olsun. Həmin o "türkləşmiş ermənilər" hələ sovet dönəmində Bakıda, Gəncədə çöreyimizi yeyib-suyumuzu içə-içə Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan qoparmağı qarşısına məqsəd qoymuş bədnam KRUNK gizli təşkilatının hesabına pul köçürürdülər. Bu da sənə "türkləşən erməni".

Yaxud 1988-ci ildə "Sumqayıt hadisələri"ni törədib təbliğat savaşında Ermənistanın dilini uzun edən, həmin qanlı olayların təşkilatçısı Sumqayıtın "türkləşən" erməniyi Eduard Qriqoryan deyildimi? Xocalı soyqırımının əsas təşkilatçıları da "türkləşən" hərbi canilər - ikiyaqlı Sərkisyan və Köçəryan idi. Əgər "türkləşən" erməni türk insanına, türk uşaqlarına qarşı bunca vəhşi, qəddardırsa...

Eləcə də qardaş Türkiyədə nə qədər ad-soyadı türk olan mənşəcə erməni yaşayır. Amma erməniliyində qalırlar. Onların bəziləri hətta Türkiyə parlamentində təmsil olunur, vaxtaşırı çöreyini yeyib-suyunu içdiyi türk xalqına qarşı hədyanlar söyləyirlər. Utanıb-eləmədən uydurma "soyqırım" tanımağı tələb edirlər.

Bizcə, ən qorxulusu da elə "türkləşmiş" ermənilərdir. Çünki onların dost və düşmən olduğu, səmimi və ya məkrlı olduğu dəqiq bilinməz. Ürəklərinin dərinliklərində onlar erməni olaraq qalırlar...

Paşinyanın İrən səfərini zamanı "farslaşmış" ermənilərin də Ermənistan erməniləri ilə eyni amalı və əqidənin bölüşdüyünü gördük. Tehranda Paşinyanla görüşün keçirildiyi zalda qaldırılan ermənicə şüarı yada salın. Fransada, ABŞ-da yaşayan və heç vaxt "Ermənistan" adlı saxta dövləti görməyən, heç ermənicə bilməyən "4-cü, 5-ci nəsil" ermənilər də elə. Onları eyni xəstə ideya - "Böyük Ermənistan" xülyası birləşdirir.

Sözü nəyə gətiririk? Nəse bu erməninin zəti, "material" başqadır, insan materialına bənzəməz. İlk baxışda tək səbəb kimi bu görünür: harada yaşamasından asılı olmayaraq, 100 ildən artıq erməni körpəlikdən türkə nifrət ruhunda böyüdü. Beyinlərdəki bu "zəhər" qaldıqca bizim ermənilərlə dostluğumuz da qiyamətə qalacaq.

Ancaq biz ksenofob deyilik. İstisna etmərik ki, ermənilər arasında da bəşəri keyfiyyətlərə və hisslərə malik, insanlığını tam itirməmiş, maniakal ideya və arzularla yaşamayan, türkü "yirtici" saymayanlar var. Fəqət, o qədər azdırlar ki, ümumi erməniliyə təsir gücündə deyillər əfsus ki. Odur ki, gəlin, "İlanın ağına da, qarasına da lənət" deyək! Zira, düşmənimiz təkce Ermənistan erməniləri deyil, bütövlükdə ermənilikdir, dünya erməniliyidir!..

Özümüzə də 1-2 cümlə yazaq. Bir də görürsən azərbaycanlılardan kimse Rusiyaya, Avropaya gedir, 2-3 aydan sonra danışıqını dəyişir, öz ana dilini, soy-kökünü, işğal faktını az qala unudur, ermənilərlə "çaşka-lojka", qohum olur, erməninini tərif edir, "bu, siz tanıyan ermənilərdən deyil" iddia edir, ən betəri, manqurtlaşır, "Qarabağ dərini, işğal dərini qoy qarabağlılar çəksin, mən gedib orda niyə ölməliyəm" deyir...

"Erməni" deyirik, amma maraqlıdır ki, ermənilər özlərini erməni yox, "hay" adlandırır. Bütün dünyanın, eləcə də ermənilərin baş müttəfiqi və havadarı sayılan Rusiyanın Ermənistan kimi tanıdığı ölkəyə isə onlar "Hayastan" deyirlər. Bu da təsadüfi deyil.

Məsələ ondadır ki, tarixçilərə görə, qədim türk torpağı olan hazırkı Ermənistandan ermənilər sıxışdırılıb çıxarılıb. Onları davakar və gəlmə haylar əvəzləyib. Qarabağdakı (gəlmə haylar nəzərdə tutulmur), Bakı və Gəncədəki ermənilər isə hay deyil, ermənilərdir. Onların bir-biri ilə yola gətməsinin səbəbi bu.

Ancaq bununla bizim yaramız sağalmır, təbii ki. Düşməni olduğu kimi tanıyaq...

Bayrama, ilaxır çərşənbəyə sayılı günlər qaldığı bir ərəfədə insanların əsas qayğılarından biri də Novruz süfrəsi üçün bazarlıq edilməsidir. "Bayram oldu, heç bilmirəm neyləyim" deyənlər üz tutur bazar və marketlərə... Novruz süfrəsinə düzüləcək növbədən yeməklər, şirniyyatlar, çərəzlər üçün alış-veriş etməyə çalışırlar. Bəs görəsən, bir ailənin bayram bazarlığı neçəyə başa gəlir? Bu suala ətraflı aydınlıq gətirmək üçün "Yeni Müsavat"ın müxbiri market və bazarlara üz tutub.

Qeyd edək ki, bayramla əlaqədar paytaxtın bütün rayonlarında kənd təsərrüfatı məhsulları satılan bayram yarmarkaları açılırsa da, hələ ki şənbe və bazar günü fəaliyyət göstərirlər. Martın 16-dan 21-dək olan müddətdə isə gündəlik fəaliyyət rejiminə keçəcəklər. Həftəiçi olduğundan biz də əhəlinin ən çox axın etdiyi "8-ci kilometr" bazarına üz tutduq. Qiymətləri ardicilliklə deyil, hazırlanan yeməklərə uyğun olaraq təqdim edib, xərcləri orta hesabla müəyyən etməyə çalışacağıq.

Başlayaq, bayram süfrələrinin vazkeçilməzi olan plovdan. Plov üçün alınacaq 1 kiloqram düyünün qiyməti 3.90 - 4.60 manat arasında dəyişir. Plastik qabda satılan iki kiloluq düyü isə 6.70-7.80 manat arasında dəyişir. Müxtəlif növdən olan kərə yağlarının qiyməti isə 17-18 manat arasındadır. Məsələn, "Ancor" kərə yağı marketlərdə 16.60 manata satılır. Ətə gəlincə, mal ətinin kiloqramı 10-11 manata, quzu eti 12 manata satılır. Aşın üzərini müxtəlif quru meyvələrlə bəzəmək isə daha baha başa gəlir. Üzəri üçün soğanın 1 kiloqramı 80 qəpik, şabalıd 6 manat, gavalı və ərək qurusunun kiloqramı 10 manat, sarı kişmiş 6-8 manat, xurma 6 manatdan başlayan qiymətlərlə, sankök 1 manatadır. Quru meyvələrin hərəsindən 200 qram lazım olduğunu hesablasaq, bütövlükdə plovun hazırlanması üçün 50 manat vəsaitə ehtiyac var.

Qeyd edək ki, toyuq ətinin kiloqramı 4 manatdan başlayır. Balıqlardan isə dəniz balıqları 12 manatdan başlayan qiymətlərlə təklif olunur. Bayram süfrəsinə ən çox kütüm balığı qoyulduğundan onun qiyməti artıq 15 manata qalxıb və daha da bahalaşacağı gözlənilir. Farelın kiloqramı 10-11 manat, sudak 12-13 manat, xəşəm 15-18 manata satılır. Göl balıqlarının qiyməti isə 5-6 manatdan başlayır.

Salatların hazırlanmasında istifadə olunan pomidor və xiyarın 1 kiloqramı da orta hesabla 3 manatdır, göyertinin 5 dəstəsi 1 manata satılır.

Paytaxt salata da artıq bayram süfrələrinin vazkeçilməzi olub. Onun hazırlanmasında istifadə olunan kartofun qiyməti 0.80-1 manat, kök 70 qəpik, tər xiyar qeyd etdiyimiz kimi, 3 manat, bankalarda turşu xiyar 2.30 qəpik, konservləşdirilmiş yaşıl noxud 2.50 manat, böyük

Bir ailənin Novruz süfrəsi

220 manata başa gəlir

1 sini paxlava və təxminən 50 ədəd şəkərbura və bir o qədər də qoğalın hazırlanması məsrəfi təxminən 80-100 manat arasındadır

banka mayonezlərin qiyməti markasından asılı olaraq 3-7 manat arasında dəyişir. Toyuq döş ətinin yarım kiloqramlıq paketləri isə 4 manata satılır. Beləcə, paytaxt salata hazırlamaq istəyənlər əlini cibinə atmalı, 17 manat xərci gözə almalıdırlar.

Süfrəyə qoyulan meyvələərə gəlincə, banan 2.80 manat, alma 1.50 manat, naringi və portağal 2 manat, kivi və armudun kiloqramı 2 manat, nar 1.50 manata satılır. İynə və inənin kiloqramı isə 5-6 manat arasında dəyişir. Qovrulmuş qabıqlı fıstığın kiloqramı da 6 manatdır. Qərzəkli meyvələrdən qoz və fındığın kiloqramı 5-6 manat arasında dəyişir. Meyvələrin və qərzəkli məhsulların hərəsindən 1 kiloqram almaq üçün təxminən 30-33 manat arası vəsait lazımdır.

Şirniyyatlara gəlincə, paxlava, qoğal və şəkərburanın hazırlanmasında istifadə olunan qoz və fındıq ləpəsi də hələ ki çox bahalaşmayıb. Fındıq ləpəsi 13-16 manata, qovrulmuş təmizlənmiş fındıq ləpəsi 14 manata təklif olunur. Qoz ləpəsinin qiyməti isə 10-18 manat arasında dəyişir. Nisbətən bölünmüş, xırdalanmış qoz ləpəsi 10-11 manatdır. Hilin 1 paketi 1 manata, şəkər tozunun kiloqramı 93 qəpiyə, əlanın unun 1 kiloqramı 1.2 manata, yumurtanın 1 ədədi 14-16 qəpiyə, südün 1 litri 1.80 manatdır. Bu şirniyyatların hazırlanmasında minimum 1 kq kərə yağı da istifadə olunur ki, onun da qiymətini yuxarıda qeyd etdik. Ümumilikdə 1 sini paxlava və təxminən 50 ədəd şəkərbura və bir o qədər də qoğalın hazırlanması xərci təxminən 80-100 manat arasındadır.

Novruz xonçasının əsas atributu isə boyanmış yumurtadır. Fabrik yumurtasının 15 ədədi marketlərdə 2.25 manata satılır, kənd yumurtası isə 30 qəpiyə təklif olunur. Yumurtalı boyalar 20 qəpiyədir.

Bayram süfrəsi üçün satılan sənəkilərin qiyməti 1-10 manat arasında, bayram şamının qiyməti isə 50 qəpik - 2 manat arasında dəyişir. Müxtəlif formalı daha böyük şamların 1 ədədi isə 1 manatdır.

Ümumilikdə bir ailənin bayram bazarlığı üçün minimum 220 manat vəsaitə ehtiyacı var. Buraya müxtəlif cür noğul və konfetləri, şirin və qazlı suları, başqa yeməkləri də əlavə etsək, xərcin daha da artması qaçılmazdır.

□ **Nərgiz LİFTİYEV**
"Yeni Müsavat"
Fotolar müəllifindir

8 mart Beynəlxalq Qadınlar Günündə özünü feminist kimi təqdim edən bir qrup qadın Bakının mərkəzi hissəsində "Qadın zərəkətinə "yox" deyirik, "Şiddətə "yox" deyirik" şüarları ilə aksiya keçirməyə cəhd göstərməsi ölkədə birmənalı qarşılanmayıb. Bu olay sosial şəbəkələrdə, mediada, başqa müstəvirlərdə müxtəlif yöndən müzakirələrə səbəb olub. Hədisəyə sırası vətəndaşlarla yanaşı, ictimai-siyasi fəal insanlar, həmçinin ölkədə fəaliyyət göstərən qeyri-hökumət təşkilatları rəhbərləri də öz mövqelərini bildiriblər. Ölkəmizdə qadınlara dövlət səviyyəsində hər hansı bir ayırı-seçkiliyin olmadığı xüsusən vurğulanıb.

Azərbaycanda əhalinin 50 faizindən çoxunu qadınlar təşkil edir. Əhalinin yarıdan çoxu zərif cinsin nümayəndələridir, buna baxmayaraq, dövlət ailələrdə qız uşaqlarının sayının azalması ilə bağlı həyəcan təbili çalır. Bu fakt Azərbaycan dövlətinin qadına münasibətini, onun hüquqlarının qorunmasındakı həssaslığını təsdiq edir. Digər statistik məlumatlara nəzər yetirək. Azərbaycanda məşğul əhalinin sayı 48 faizdən çoxdur və bunun böyük hissəsini xanımlarımız təşkil edir. Məsələn, təhsil müəssisələrində, səhiyyə ocaqlarında işləyənlərin əksəriyyəti qadınlardır. Orta məktəb direktorlarının 80 faizə yaxını məhz xanımlardır. Bu gün orta və ali təhsil ocaqlarında təhsil alan tələbələr də 50 faizdən çox hissəsini qızlar təşkil edir. Bu mənzərə fonunda Azərbaycanda qadına qarşı hansısa ayırı-seçkiliyin olduğunu iddia etmək, bu iddia ilə aksiyaya keçirmək məntiqsizdir.

Bu gün Azərbaycan qadını istər qanunverici, istərsə icraedici orqanlarda fəal şəkildə təmsil olunur və hətta fəaliyyətləri ilə əks cinsin nümayəndələrini üstələyirlər. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti xanımdır, bu faktın özü bu ölkədə qadınların yerinin, mövqeyinin göstəricisidir.

Bunlara rəğmən, kimlərsə küçəyə çıxıb "qadına azadlıq" tələb edərsə, xüsusilə bunu icazəsiz edərsə, deməli, ən azından səmimi deyillər. Və bu istəməz prosesin arxasında nələrin dayandığına diqqət etməyə məcbur edirik.

Bu barədə danışan Ailə Dünyası Ailələrə Hüquqi Yardım İctimai Birliyinin sədri Gülayə Səfərova bildirdi ki, məlum aksiyaya keçirən Xədicə İsmayilov kim olduğu hər kəsə çox yaxşı məlumdur. Bu qadın xarici ölkələrdən aldığı qrant hesabına ölkəmizdə hərə-mərclik salmağa, yalan və iftiralara, böhtan və şərhlərə cəmiyyətdə dövlətimizə qarşı mənfi fikirlər oymağa çalışıb. Onun bu dəfə də xanımların özəl günündə, 8 mart tarixində bir neçə radikal qadınla birlikdə Azad qadın heykəlinin qarşısında qeyri-qanuni, dövlət orqanları ilə razılaşdırılmadan aksiyaya cəhdinə növbəti mənasız və əsas olmayan oyunlarından biri idi. Aksiyanın arxasında Azərbaycana qarşı xain mövqə tutan qüvvələr dayanıb: "Bu gün Azərbaycanda qadına qarşı dövlət tərəfindən böyük diqqət və qayğı var. Bu işlərlə məşğul

Azərbaycana yad

feminist hərəkatı

İlk cəhddə qadınların etirazı yeni projeni iflasa uğrataldı

olan müvafiq dövlət orqanları var. Və ailə-məişət, qadın zərəkəti kimi məsələlər həm dövlət, həm qeyri-hökumət təşkilatlarının daim diqqətindədir.

Azərbaycanda qadınlara dövlət səviyyəsində qayğı olduğu bir zamanda "Qadınlara qarşı zorakılıq var" deyərək hay-küy salanların məqsədi hakimiyyətin apardığı uğurlu siyasəti ləkələməyə cəhddir. Cənab prezidentin keçirdiyi son islahatlar göz qabağındadır. Bunu görmək mümkün deyil. Bu yeniliklər, inkişaf, vətəndaşların sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması təqdirləyicidir. Bunu alqışlamaq əvəzinə, bir neçə qadını küçələrə çıxarıb olmayan zorakılıqdan danışmaq, ölkədəki sabitliyi pozmağa cəhddir".

Ekspert qeyd etdi ki, bu gün ailə-məişət zorakılığı da digər məsələlər kimi dövlət başçısının diqqət mərkəzindədir. Bu səbəbdən ki, qadın zərəkəti, ailə daxilində baş verən münasibətlərin həlli istiqamətində aparılan araşdırmaların ümumi nəticəsi olaraq Milli Məclisdə "Ailə məişət zorakılığına qarşı" Qanun qəbul olundu. Ailə, Qadın və Uşaq problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi və Daxili İşlər Nazirliklərində ailə-məişət, qadın zorakılığı ilə əlaqədar olaraq mütəmadi müzakirələr aparılır, qeyri-hökumət təşkilatlarının gördüyü işlər və təqdim etdikləri hesabatlar dinlənir: "Ailə məişət zorakılıqları bütün dünyada var. Buna qarşı hər bir dövlətin öz qanunları, həyata keçirdiyi islahatlar və problemlərdən qurtuluş yolları mövcuddur. Azərbaycanda sadələşdirilməklə yanaşı, digər dövlət proqramları da həyata keçirilir, vətəndaş cəmiyyəti institutları maarifləndirmə işləri aparılır".

"Teleqraf" Media Qrupunun rəhbəri Aynur Camalqızı isə bildirdi ki, Beynəlxalq Qadınlar Günündə təşkil olunan məlum aksiyaya ölkədəki mənzərə ilə paradoks təşkil edirdi. Bu baxımdan, bu aksiyayı son dövrlər müşahidə olunan pro-

seslər fonunda analiz etmək lazımdır: "Təsəvvür edin, həmin gün bütün xanımlarımız bayramdır, bir qrup insan isə "qadına azadlıq" şüarı ilə aksiyaya keçirməyə cəhd göstərir. Yeni aksiyanın keçirilməsi üçün ilk növbədə buna tələb lazımdır. Azərbaycanda belə bir tələb hansı səviyyədədir? Doğrudanmı, Azərbaycan qadını azad deyil?!

Bütün cəmiyyətlərdə olduğu kimi, bizim cəmiyyətdə də qadına qarşı məişət zorakılığı halları baş verir. Bu məsələnin kökündə kişi-qadın münasibəti, ümumilikdə isə insanların bir-birinə qarşı münasibəti dayanır. Yeni sevgi olan yerdə nifrət də var, yaxşı olan yerdə pislik də olur, bu dünyanın yaradılışından belədir. Burada heç bir dövlətin, o cümlədən, Azərbaycan dövlətinin günahı yoxdur. Bu gün Azərbaycan dövləti qadın hüquqlarının qorunması istiqamətində dünyanın ən qabaqcıl təcrübələrindən yararlanır. Bu istiqamətdə ayrıca dövlət komitəsi fəaliyyət göstərir, hər il vətəndaş cəmiyyəti institutlarında yüzlərlə layihə dövlət tərəfindən maliyyələşir. Məsələn, bu günlərdə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova ailələrdə qız uşaqlarının sayının azalması ilə bağlı həyəcan təbili çaldı və bu istiqamətdə ciddi fəaliyyətə başladıqlarını bildirdi. Yeni dövlət bundan narahat olur, problemi dilə gətirir və hər kəsdən öncə qadınlarla bağlı ayırı-seçkiliyə qarşı çıxır. Bu baxımdan, Azərbaycanda qadınlarımızın üzləşdiyi problemlərə görə dövləti günahkar göstərmək qərəzli yanaşmanın göstəricisidir".

A.Camalqızı hesab edir ki, aksiyayı təşkil edənlərin kimliyinə baxanda məqsədin heç də qadın hüquqları olmadığı gün kimi aydın olur: "Diqqət edin, son dövrlər ölkədə ciddi sosial inqilab baş verir: 12 min 200-dən çox şəhid ailəsinə 11 min manat birdəfəlik ödəniş edilir; şəhid ailələrinin və əhalinin digər həssas qruplarına verilən müavinətlər əhəmiyyətli

dilər. Fikrimcə, bu aksiyanın mahiyyətini anlamaq üçün ona son dövrlər ölkədə baş verənlər kontekstində baxmalıyıq.

Mən aksiyaya iştirak edənlərin şəxsiyyəti haqqında danışmaq istəməzdim, amma birinə diqqət çəkmək istəyirəm: Nərin Şahmarzadə. Bu, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mübariz İbrahimovu təhqir edən xanımdır. Aksiyada ən öndə "qadınlara azadlıq" deyərək qışqırırdı. Bu xanımın Azərbaycan qadınına

həmişə ən ali dəyər olub. Bu kimi incə məqamlar nəzərdən keçirilməlidir".

Azərbaycanda ilk feminist sayının, feminist kitabların müəllifi, yazar Aysel Əlizadə isə hesab edir ki, qadınlara dövlət səviyyəsində zorakılıq halları olmasa da məişət zorakılığı, ailədə şiddət halları var. Bu baxımdan yanaşsaq qadınlara zorakılığa qarşı aksiyaya keçirilməsi təşəbbüsü təşəbbüs kimi normal sayıla bilər. Amma keçirilmə forması o cür olmalıdır: "Mənim təşkilatçılarla ünsiyyətim də olub və aksiyaya getmək fikrim də var idi. Mən qadın zorakılığına qarşı aksiyaya təşəbbüsünü bəyəndim. Aksiyaya ona görə qoşulmadım ki, müvafiq icra hakimiyyəti orqanına aksiyaya keçirilməsinə şərait yaradılması üçün rəsmi müraciət göndərilməmişdi. "Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında" Qanuna görə, kütləvi aksiyaya keçirmək üçün icra hakimiyyəti orqanına müraciət olunmalıdır. Təklif etdim ki, aksiyanın vaxtını dəyişin və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciət edin. Lakin bunu etmədilər. Hesab edirəm ki, bu aksiyada məqsəd Azərbaycan polisi ilə qadınları qarşı-qarşıya qoymaq deyildi. Deyildisə, aksiyayı sanksiyalaşdırmaq lazım idi. Lakin bu olmadı. Nəticədə orada qadınlara zorakılıq şüarlarını nümayiş etdirməkdən çox, polisə qarşıdurma, bir neçə pülpürcü qadınla qarşıdurma mənzərəsi görüldü".

Feminizm cərəyanının zərərli və bölücü cərəyan olduğu barədə deyilənləri isə Aysel Əlizadə bölüşür: "Feminizm 18-ci əsrdən bu yana aktivləşmiş bir hərəkatdır. İndi kimlərinə bu hərəkatı zərərli hərəkat adlandırması qaribədir. Görünür, feminizmin əsl mahiyyətindən məlumatsızlıqdan irəli gəlir bu cür yanaşmalar. Qadın azadlıq hərəkatı dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində bu gün var. Feminizm ötüb keçmiş cərəyanlardan deyil. Amerikanın böyük pop-ulduzu Madonna bir neçə il öncə bəyan elədi ki, o, feministdir. Ona görə də bu gün Azərbaycanda xüsusilə qadınların feminizm barədə mənfi fikirlər işlətməsi həqiqətən də absurdur. Donald Tramp ona görə etirazla qarşılanırdı ki, antifeminist mesajlar verirdi. Feminizm özü insan hüquqlarını qorumağa çağıran cərəyandır. Qadınlar öz elementar hüquqlarını tələb edərsə, bunun özü insan hüquqlarının qorunması tələbidir. İnsan hüquqları o zaman gündəmə gəlib ki, qadınlar öz hüquqlarını tələb etməyə başladılar. Çünki əhalinin bir hissəsi hüquqlu, bir hissəsi hüquqsuz ola bilməz. Bərabər hüquqdan söhbət gedə bilər. Əgər bütün insanlığın bərabər hüquqluluğunu tələb ediriksə, feminizm cərəyanı haqqında barmaq arası danışmaq yanlışdır".

Fəlsəfə doktoru, politoloq Nəzakət Məmmədova isə Azərbaycanda feminizm hərəkatı üçün zəmin olmadığını, eyni zamanda bu cərəyanın bəşəriyyəti birləşdirməkdən çox ayırmağa xidmət etdiyini düşünür.

Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün.

□ **Ətibər AĞAYEV**
"Yeni Müsavat"

dərəcədə artırılır; minimum əməkhaqqı 38 faiz artırılır və bunun nəticəsində yüz minlərlə insanın aylıq gəliri avtomatik olaraq yüksəlir; ciddi problemlərdən olan çoxmənzillli binaların sənədləşdirilməsi məsələsi həllini tapır; cəmiyyəti uzun müddət narahat edən kredit problemi həll olunur və dövlət ağırlığı öz çiyinlərinə götürür; bütün bunları həyata keçirən dövlət başçısı vətəndaşlarımızın ayağına qədərlər gedərək, onların çətinliklərini aradan qaldırır və vətəndaşa xidmət nümunəsi sergiləyir.

Bu Azərbaycan xalqını sevindirir, lakin həm də kimlərsə narahat edir. Dövlətin gördüyü işlər bezi qüvvələri arqumətsiz qoymalıdır ki, məhz 8 martda "qadına azadlıq" şüarı ilə diqqəti öz üzərlərinə çəkməyə cəhd et-

azadlıq tələbi ilə çıxış etməsinə nə qədər haqqı çatır? O, Azərbaycan tarixinin ən böyük qəhrəmanlarından birini dünyaya gətirmiş ananın haqqını tapdılayır, şəhid analarımızın göz yaşlarını təhqir edir, şəhidlərimizi aşağılayır, sonra qalxıb azadlıqdan danışır. Təkcə bu amil həmin aksiyanın səviyyəsinə və mahiyyətinə anlamağa imkan verir".

Feminizmə gəldikdə isə A.Camalqızı bunun bəşəriyyət üçün artıq köhnəlmiş ideya olduğunu düşünür. Çünki bu gün dünya elə bir mərhələdədir ki, qadınların hüquqlarını pozmaq yaxşı mənada çətinləşib: "Onu da anlamaq lazımdır ki, feminizmin arxasında qadın dəyərlərinin, xüsusilə əxlaq dəyərlərinin aşılınması siyasəti yatır. Azərbaycan qadınının əxlaqı, isməti

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov jurnalistlərə açıqlamasında "Sovetski" kimi tanınan ərazi ilə bağlı xüsusi planların hazırlandığını bildirdi. Lakin başçı planların nədən ibarət olduğunu açıqlamayıb. Sadəcə olaraq, vurğulayıb ki, hazırda mütəxəssislər işləyir, maraqlı təkliflər hazırlanır, yaxın günlərdə ictimaiyyətə təqdim ediləcək.

"Sovetski"də illərdir ki, söküntü işləri gedir. Ancaq hələ də son mərhələyə çatmaq mümkün olmayıb. "Yeni Müsavat"ın reportyor qrupu olaraq ərazidə olduğumuz zaman müşahidə etdik ki, hazırda da tikintidən çox, söküntü işi aparılır. Sakinlərin də dərdi və istəyi dəyişməz olaraq qalır-kompensasiyanın miqdarı məsələsi...

Məlumat verək ki, "Sovetski" ərazisindən köçürmənin birinci mərhələsi 2017-ci ilin avqustunda başa çatıb. Bu prosesdə 4 min 300 ailə ərazidən çıxarılıb. Həmin ərəfədə bir neçə sakini etiraz etsə də sonda onlar da verilən 1500 manat kompensasiya ilə razılaşmış, evlərini tərk ediblər. Hazırda həmin sakirlər Bakının müxtəlif yerlərində məskunlaşmışlar. Həmin köhnə evlərin yerində isə park salınır. Parkda qızgın iş gedir və bildirilir ki, ilin sonuna qədər ərazidə plana uyğun, insanların rahat şəkildə asudə vaxtlarını keçirə biləcəkləri park hazır olacaq.

2018-ci ildə "Sovetski"də söküntünün ikinci dalğası başlayıb. Ümumilikdə isə məlumat görə, bu günə kimi 26 hektardan çox sahəni əhatə edən ərazidə 5 mindən çox yaşayış və qeyri-yaşayış obyektləri dövlət ehtiyacları üçün sakirlərlə əldə edilmiş razılığa əsasən satın alınıb. "Sovetski"də birinci mərhələdə 40 hektar ərazi boşaldılıb. 6 hektar ərazidə 7,1 kilometr uzunluğunda asfalt-beton örtüyünün sahəsi 87,6 min kvadratmetr təşkil edən Nəriman Nərimanov, Abdulla Şaiq, Balababa Məcidov, Mirzəağa Əliyev və Füzuli küçələrinin yenidən qurulması başa çatdırılıb. Sökülən evlərə görə sakirlərə hər kvadrata 1500 manat olmaqla kompensasiya ödənilib.

Hazırda "Sovetski" ərazisi hündür binaların əhatəsində qalıb. Ortada qalan evlərin isə prosesin 4-cü mərhələsində sökülməsi planlaşdırılır. 4-cü mərhələnin nə zaman başlayacağı isə məlum deyil. Sakinlərin əksəriyyəti bildirir ki, dövlət kompensasiya məsələsinə yenidən baxmalıdır. Onlardan öyrəndik ki, köçürülənin üçüncü mərhələsində də narazı sakirlər olub. Belə ki, sakinlərin sözlərinə görə, kompensasiya ödənilən zaman evin artırılmış hissəsinə heç bir məbləğ ödənilməyib. Sakin Kərim Qəmbərov söylədi ki,

"Sovetski" sakinlərinin kompensasiya dərdi

Sökülən evlərə görə sakinlərə hər kvadrata 1500 manat olmaqla kompensasiya ödənilib, amma...

əsas məsələ odur ki, hazırda manat dəyərdən düşüb, şəhərdə isə evlər bahadır: "Bizim evlərin hamısı təmirli evlərdir. Əvvəl sökülənlərin çoxu yaxşı vəziyyətdə deyildi. İndi bizə kompensasiya verildə evin vəziyyəti də nəzərə alınarsa, yaxşı olar. Bundan əlavə, şəhərdəki mənzillərin qiyməti bəllidir. Heç bir güzəşt də edilmir. Camaata 1500 manat verildə 1 dollar 78 qəpik idi, bazarda məhsullar ucuz udu. İndi necə olur ki, bütün hər şey bahalaşır, kompensasiya isə yerində qalır. Ya köçürməsinlər, ya da normal pul versinlər ki, biz də özümü ev ala bilək".

Söhbət etdiyimiz sakinlərim əksəriyyəti isə bildirdi ki, köçmək istəyirlər. Söylədilər ki, ərazidə təmir işləri aparıldığı üçün tez-tez kommunal xidmətlərin verilişində fasilə olur, yayda tozdan, səsdən dincələ bilmirlər ona görə də nə qədər tez köçürülsələr, o qədər yaxşı olacağını bildirdilər. Hazırda köçürülməyən ərazi demək olar ki, söküntüdən sonra qalan xarabalığın əhatəsindədir. Ona görə də insanlar ən çox tozdan əziyyət çəkirlər.

Onu da qeyd edək ki, Nazirlər Kabineti millət vəkiliyərinin qəzalı vəziyyətdə olan və sökülməsi nəzərdə tutulan keçmiş "Sovetski" deyilən ərazidə və onun ətrafında yerləşən sökülən evlərin kompensasiyasının məbləğini manatın inflyasiyası nəzərə alınmaqla, heç olmasa, hər kvadratmetrə görə 2 min manata çatdırmaq, yaxud onların sahiblərinə pul əvəzinə yeni tikilən binalarda hazır mənzillər vermək təklifinə cavab verib. ONA agentliyinin yaydığı məlumatda qeyd edilir ki, Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il fəaliyyəti haqqında hesabatda bildirilib ki, Bakı şəhərinin Yasamal rayonu - Nəbat Aşurbəyova, Süleyman Tağızadə, Abdulla Şaiq və Çingiz Mustafayev küçələri arasındakı ərazidə 1130 ədəd, Nəriman Nərimanov prospekti, İsmayıl bəy Qutqaşanlı, Bəşir Səfəroğlu və Mirzəağa Əliyev küçələri arasındakı ərazidə 800 ədəd, ümumilikdə 2010 yaşayış və qeyri-yaşayış obyektləri Bakı şəhərinin Baş Planına uyğun olaraq, dövlət əhəmiyyətli

kommunikasiya xətlərinin çəkilməsi məqsədilə dövlət ehtiyacları üçün satın alınır.

"Müstəqil qiymətləndirmə ekspertlərinin rəyinə əsasən, əlavələr də nəzərə alınmaqla mənzilin əsas və köməkçi sahələrinin hər kvadratmetri üçün son hədd 1500 manat, digər sahələr üzrə isə bir kvadratmetr üçün onların konstruksiyasından və təmir səviyyəsindən asılı olaraq 300-1200 manat arasında qiymət təklif edilir. Satınalma "Torpaqların dövlət ehtiyacları üçün alınması haqqında" Qanuna uyğun həyata keçirilir", - hesabatda qeyd olunub.

Bu məlumatla istinadən söyləmək olar ki, "Sovetski" sakinlərinin kompensasiya arzuları ürəklərində qalacaq...

✉ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"
Fotolar müəllifindir.

Bakıda civəni niyə satır və neçəyə alırlar-təfərrüat

Civənin alver predmetinə çevrilməsinin mübhəm səbəbləri

Abseron rayonunun Xırdalan şəhərində keçmiş məhkum yarım kiloqram civəni müştəriyə satarkən saxlanılıb. Şəhərdəki restoranların birində mühafizəçi işləyən 43 yaşlı Rövşən İslamov "iş üstündə" tutulub. O, civəni zibillikdən tapdığını və bu barədə ilk olaraq zərgər dostuna xəbər verdiyini, daha sonra isə onu 5 min manata satmaq qərarına gəldiyini bildirib.

Bundan öncə 4 dəfə məhkumluq həyatı yaşamış R.İslamov bu əməlindən də peşman olduğunu deyib. Faktla bağlı Abseron Rayon Polis İdarəsində cinayət işi başlanıb.

Rövşən İslamov Bakıda civə satmaq istərək yaxalanan ilk şəxs deyil. 2018-ci ilin fevralında Nizami Rayon Polis İdarəsi 24-cü polis bölməsi və Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin yerli idarəsi əməkdaşlarının birgə həyata keçirdiyi əməliyyat nəticəsində Ağcabədi rayon sakinləri Tuqay İmanov, Adəm İsmayılov və əvvəllər məhkum olunmuş Hacı Qurbanov 400 qram civəni satmaq istəyənlər zaman saxlanılmışdılar. Araşdırma zamanı məlum olmuşdu ki, Adəm İsmayılov onda civə olması barədə digər dəstə üzvlərinə məlumat verib. Daha sonra Hacı Qurbanov həmin civəyə müştəri tapıb satmağı və əldə edilən pulu 3 nəfər arasında bölməyi təklif edib. Adəm İsmayılov istintaqçılara deyib ki, Hacı Qurbanov civəni 20 min manata müştəriyə satacağını bildirib. Civənin alıcısı haqda məlumat verilmir. Ümumiyyətlə isə mətbuatda civə alverləri edənlərin ələ keçməsi ilə bağlı ara-sıra məlumatlar yayılır.

Civənin alver predmetinə çevrilməsinin səbəbləri ilə bağlı sabiq polis rəisi Mahmud Hacıyevə müraciət etdik. M.Hacıyev "Yeni Müsavat"a deyib ki, civə alverini qanunla qadağandır: "Bu haqda əvvəlki açıqlamamda da demişdim ki, civə zəhərli maddədir, onun satışı qanunla qadağandır. Civə strateji əhəmiyyətli məhsul, hərbi təyinatlı maddə hesab edildiyindən satışı qadağan olunub. "Qara bazar"da satılan maddədir. Çox təhlükəli maddədir. Sovet İttifaqı dağılanda hərbiçilər müttəfiq respublikalardakı hərbi obyektləri dağıtdılar. Həmin illərdə hərbi hissələrdən digər hərbi təyinatlı mal-materiallarla yanaşı civə də onun-bunun əlinə çox keçdi. Hərbi təyinatlı zəhərli maddədir, kütləvi qırğın silahlarında da istifadə edilməsi haqda məlumatlar var".

Mahmud Hacıyev qeyd edib ki, zəhərli kimyəvi maddənin satışı cinayətdir. Silah alverini etdin və ya civə alverini etdin, eyni də fərq yoxdur. Cinayət Məcəlləsinin 240.1-ci - güclü təsir edən və ya zəhərli maddələrin satışı məqsədilə qanunsuz dövriyyəsi, narkotik vasitələrə və ya psixotrop maddələrə aid olmayan güclü təsir edən və ya zəhərli maddələri satışı məqsədi ilə qanunsuz hazırlama, emal etmə, əldə etmə, saxlama, daşıma və ya göndərmə, habelə bu maddələri və ya onları hazırlamaq yaxud emal etmək üçün avadanlığı qanunsuz satma - maddəsi var. Bu maddə ilə civə alverçilərinin 3 ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə cəzası gözləyir.

✉ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Yol qəzalarında bir gündə 6 nəfər öldü

Martın 11-də daxili işlər orqanlarında qeydə alınan cinayət faktları və hadisələr haqqında statistik məlumatlar açıqlanıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən ünikal.org-a verilən məlumata görə, martın 11-də ölkədə 22 cinayətin üstü "isti izlər"lə açılıb.

Əvvəlki dövrlərdən bağlı qalan 15 cinayətin açılması təmin olunub.

Axtarışda olduğuna görə ümumilikdə 31 nəfər, o cümlədən mülki-hüquqi öhdəliklərin icrasından yayındığına görə 3 nəfər, borclu şəxs qismində axtarışda olan 10 nəfər saxlanılaraq aidiyyəti üzrə təhvil verilib.

Ölkənin avtomobil yollarında 9 yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib, nəticədə 6 nəfər ölüb, 7 nəfər xəsarət alıb.

Daxili işlər orqanları əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış

tədbirləri nəticəsində narkotiklərlə əlaqəli 13, qanunsuz saxlanılan silah-sursatla bağlı 3 fakt müəyyən edilib.

Cinayət törətməkdə şübhəli bilinən 35 nəfər saxlanılıb.

Elan

Azərbaycan Respublikası Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi tərəfindən Ziyəddin Fərzalı oğlu Bağirova verilmiş 50501004100223 kod nömrəli Torpaq sahəsinin planı və ölçüsü itdiyinə görə etibarsız sayılır.

Mart ayı bütün dünyada təyyarə qəzaları, yaxud təyyarələrin qəzalı enişləri ilə zəngin keçir. Maraqlıdır ki, bu qəza və problemlərin çoxu ABŞ-ın "Boeing" aviakonserninin istehsalı olan təyyarələrdə yaranır. Məsələn, üç gün əvvəl İstanbul-Nyu-York reysi üzrə hərəkət edən Türk Hava Yollarına (THY) məxsus "Boeing 777-300ER" tipli sərnişin təyyarəsi böyük təhlükə ilə üzləşib.

Şirkətin yaydığı məlumata görə, təyyarə enişə 45 dəqiqə qalmış havada burulğana düşüb. Pilotların məharəti sayəsində təyyarə Con Konnedi hava limanına endirilib. 326 sərnişin və 18 ekipaj üzvünün olduğu təyyarədə 30 nəfər (28 sərnişin, 2 ekipaj üzvü) xəsarət alıb. Məlumata görə, ekipaj üzvlərindən birinin ayağı sınıb, digər xəsarət alanlarda isə kəsiklər və əzilmələr qeydə alınıb, 18 nəfər xəstəxanaya yerləşdirilib.

Martin 10-da isə Efiopiya Hava Yollarına məxsus "Boeing-737 MAX 8" təyyarəsinin qəzaya uğraması bütün dünyada bu modeldən olan təyyarələrdən istifadənin müvəqqəti dayandırılmasına səbəb olub. Qəzadan sonra Efiopiya, Çin, Sinqapur, Latın Amerikasının 3 böyük aviashirkəti "Boeing-737 MAX 8"-in istifadəsini müvəqqəti dayandırdılar. Çində bu modeldən 60 ədəd var.

Hadisə "Boeing" şirkətinin səhmlərinin kəskin dəyərsizləşməsinə səbəb olub. Nyu-York birjasında konsernin səhmləri 12 faiz ucuzlaşdı. Qəzanın həmçinin aviakonsernin ən böyük tələbat olan modelinin satışına da ciddi problem yaradacağı gözlənilir.

Qeyd edək ki, "Boeing-737 MAX 8" modelinin satışına şirkət 2017-ci ildən başlayıb. İndiyədək 350 ədəd təyyarə sifarişlərə təqdim olunub, daha 5 min ədəd sifariş edilib. Ümumiyyətlə, "Boeing-737" silsiləsi "Boeing" aviakonserninin ən uğurlu modeli hesab olunur. 1960-cı ildən bəri bu

"Boeing-737 MAX 8" in göydə partlayan imici-bizdə o "əjdaha"dan varmı..

Efiopiyadakı qəza ABŞ avia-nəhənginə böyük zərbə vurmaqdadır

modelin müxtəlif modifikasiyalarından 10 min ədəd təyyarə satılıb. İndiyədək bu model təhlükəsizliyi baxımından ilk yerdə dayanıb. Ötən il şirkət bu modeldən olan 580 ədəd təyyarə satıb - ümumi satışın 72 faizi qəder. Bu ilin birinci rübündə satılması nəzərdə tutulan 140 737-nin 80 faizi - 112-si "Boeing-737 MAX 8"-dir. Bu təyyarələrin qiyməti 110 milyon dollardır.

"Boeing-737 MAX 8" ən yeni model olsa da, artıq ikinci dəfədir ki, bu təyyarələrdə böyük insan tələfatına gətirən qəza baş verir. Belə ki, ötən ilin oktyabrında İndoneziyaya məxsus eyni model təyyarənin qəzaya uğraması nəticəsində 187 nəfər həlak olub. Yeni istifadəyə verilmiş bir model üçün altı ay ərzində iki qəza ciddi neqativ təsir deməkdir. Düz-

dür, hələlik iki qəza arasında əlaqənin olmasına dair faktlar aşkarlanmayıb. Ötən il qəza sırf təyyarədəki texniki problemlərdən qaynaqlanırdısa, martın 10-da baş verən qəzanın səbəbi hələ dəqiqləşməyib. Analitiklər hesab edirlər ki, bu dəfə də problem təyyarənin özündə aşkarlansa, "Boeing" ciddi maliyyə itkisinə məruz qalacaq.

Problemi qelizləşdirən əsas amillərdən biri budur ki, korporasiya yalnız İndoneziyadakı qəzadan sonra açıqlayıb ki, bu modeldə tam yeni avtomatik manevr idarəetmə sistemi quraşdırılıb. Bu sistem ifrat yüksəkliyə qalxan zamanı təyyarənin burnunu aşağı salır. Bununla da axının sınıması nəticəsində təyyarənin qalxma gücünün qəfil aşağı düşməsinin qarşısı alınır. La-

kin məsələ burasındadır ki, qeyri-standart situasiyalarda bu sistem təyyarənin burnunu elə eyir ki, pilot təyyarənin burnu ilə gövdəsini tənzimləyə bilmir. Düzdür, hələlik Efiopiyadakı qəzanın məhz bunun nəticəsində baş verdiyinə dair fakt yoxdur, amma yeni sistemin bu modelin çatışmazlığına çevrildiyi getdikcə daha çox səsləndirilir.

Efiopiyadakı qəzadan sonra dünən ABŞ Federal Mülki Aviasiya İdarəsi "Boeing" şirkətindən tələb edib ki, "Boeing-737 MAX 8" təyyarələrinin avtomatik idarəetmə sistemini modernləşdirsin. O cümlədən təyyarənin avtomatik təyinat sistemi və burnunun korreksiya olunması tələb olunub. Bu tələblər 2019-cu ilin apreldən gec olmayaraq tət-

biq olunmalıdır. İdarənin açıqlamasında o da qeyd olunur ki, son altı ayda baş verən 2 qəzaya baxmayaraq, "Boeing-737 MAX 8" uçuş üçün yararlı və təhlükəsizdir.

"Boeing" şirkətindən isə bildirilib ki, "Boeing-737 MAX 8" modelinin yeni proqram təminatı yaxın bir neçə həftə ərzində istifadədə olan bütün bu tip təyyarələrə quraşdırılacaq. Bundan əlavə, pilotların hazırlanmasında dəqiqləşmələr aparılacaq.

Avropa Birliyinin nümayəndəsi Enriko Brivio bildirib ki, Birlük ərazisində "Boeing-737 MAX 8"-dən istifadə ilə bağlı məsələyə ABŞ aviasiya orqanları ilə məsləhətləşmələrdən sonra baxılacaq.

nümayəndəsinin Azərbaycanla səfəri zamanı verilən məlumata görə, AZAL və "Boeing" arasında imzalanmış sazişə əsasən, 2018-ci ildən etibarən Azərbaycana "Boeing 737 MAX" təyyarələrinin gətirilməsinə başlanılacaqdı. 2020-ci ilin sonunadək onların ümumi sayının 10 ədəd çatdırılması, 2022-ci ilin sonunadək ölkəyə daha 4 ədəd "Boeing 787-8" tipli təyyarənin gətirilməsi nəzərdə tutulurdu. AZAL aviashirkəti hazırda "Boeing 787", "Boeing 767", "Boeing 757", həmçinin "Airbus 340", "Airbus 320", "Airbus 319" və "Embraer 190" tipli təyyarələri istismar edir.

AZAL-dan əlavə, özəl hava daşıyıcısı olan "Silk Way Airlines" də "Boeing"lə sıx əmək-

Postsovet məkanında "Boeing-737 MAX 8"-in ilk alıcısı Qazaxıstanın SCAT şirkəti olub. Rusiyada isə ötən ilin oktyabrında "Qlobus" aviashirkəti bu modeldən əldə edib. Azərbaycan da müntəzəm olaraq "Boeing" şirkətindən təyyarələr alır. İlk dəfə 2000-ci Azərbaycan Hava Yollarının təyyarə parkına "Boeing 757-200" təyyarələri əlavə edilib.

Sonrakı illərdə AZAL-ın donanmasına "Boeing 767-300ER" hava gəmiləri, daha sonra isə ən müasir "Boeing 787 Dreamliner" laynerləri əlavə olunub. AZAL-dan "Yeni Müsavat"a verilən məlumata görə, hazırda şirkətin istifadəsində "Boeing-737 MAX 8" təyyarələri mövcud deyil.

Ötən ilin fevralında "Boeing"

daşlıq edir. Belə ki, şirkət 2010-cu ildə "Boeing 747 F", 2014-cü ildə isə "Boeing 747-8F" yük təyyarələrini istismar etməyə başlayıb. 2017-ci ildə "Silk Way Airlines"-in "Boeing"lə imzaladığı müqaviləyə əsasən 10 ədəd "Boeing-737 MAX" sərnişin təyyarəsinin alınması nəzərdə tutulub. Müqavilənin ümumi məbləği təxminən 1 milyard dollar təşkil edir. Bunlardan ilk iki təyyarənin Azərbaycana 2018-ci ilə, qalanlarının isə 2020-ci ilin sonuna kimi gətirilməsi nəzərdə tutulurdu. "Silk Way Holding"-in prezidenti Zaur Axundovun mətbuata verdiyi məlumata görə, şirkət bu təyyarələri əməliyyat və maliyyə lizinqi əsasında digər aviashirkətlərə verməyi planlaşdırırdı.

□ **Dünya SAKİT,**
"Yeni Müsavat"

Bakıda taksi sürücüləri ilə bağlı sərt tələblər

Sərnişin daşımalarına taksi minik avtomobilində sürücü qismində ən azı 2 il təcrübəsi olan sürücülər buraxılacaq.

Bakıda taksi minik avtomobillərinin sürücülərinə dair sərt tələblər qoyulub.

Nazirlər Kabinetinin təsdiq etdiyi "Bakı şəhərində sərnişindəşimada istifadə olunan avtobuslara və taksi minik avtomobillərinə, onların sürücülərinə, sərnişindəşimada fəaliyyətini həyata keçirən daşıyıcılara, nəqliyyat mübadilə mərkəzlərinə, avtobuslar üçün dayanacaq məntəqələrinə və taksi minik avtomobilləri üçün duracaq yerlərinə dair Tələb-

lər" əksini tapıb.

Beləliklə, Bakıda taksi minik avtomobilləri ilə sərnişin daşımalarına "B" və ya "BE" kateqoriyaları üzrə nəqliyyat vasitələrini idarə etmək hüququnu təsdiq edən sürücülük vəsiqəsi olan, yaşı 21-dən az olmayan, iki ildən artıq müddətdə mülkiyyətində və ya digər qanuni əsaslarla (icarə müqaviləsi, etibarname və s.) istifadəsində olan avtonəqliyyat vasitəsini idarə edən sürücülər buraxılacaq. Beynəlxalq hava limanında xidmət üçün istifadə olunan taksi minik avtomobili ilə sərnişin daşımalarına taksi minik avtomobi-

lində sürücü qismində ən azı 2 il təcrübəsi olan sürücülər buraxılacaq.

Taksi minik avtomobillərinin sürücüləri etik davranış və avtomobil nəqliyyatı ilə

sərnişin daşımalarını tənzimləyən normativ hüquqi aktlara dair xüsusi hazırlıq, beynəlxalq hava limanında daşıma xidmətləri göstərən taksi minik avtomobillərinin sürücüləri isə hava limanlarında sərnişindəşimanın xüsusiyyətlərinə dair yenidən hazırlıq keçməlidirlər. Taksi minik avtomobillərinin sürücülərinin xüsusi hazırlığı və yenidən hazırlığı Bakı Nəqliyyat Agentliyi tərəfindən müəyyən olunan qaydada və dövrilikdə təşkil ediləcək və keçiriləcək.

Taksi minik avtomobillərinin sürücüləri reysqabağı tibbi

müayinədən keçməli, idarə edəcəyi nəqliyyat vasitəsinin reysqabağı texniki yoxlamadan keçdiyinə əmin olmalı, zəruri sənədləri əldə etdikdən sonra reysə çıxmalıdırlar. Beynəlxalq hava limanında xidmət üçün istifadə olunan taksi minik avtomobillərinin sürücüləri isə səliqəli geyimə malik olmalıdırlar. Taksi minik avtomobilləri ilə sərnişindəşimada xidməti göstərən hüquqi şəxslərin və ikidən artıq minik avtomobili olan fiziki şəxslərin öz sürücüləri üçün vahid geyim forması tətbiq edilə bilər.

Beynəlxalq hava limanında xidmət üçün istifadə olunan taksi minik avtomobillərinin sürücüləri həm də ingilis dilində sadə ünsiyyət üçün təməl bilgilərə malik olmalıdırlar.

MÜSAVAT

Son səhifə

N 57 (7227) 13 mart 2019

Ofisiantı dikdaban geyinməyə məcbur etdilər, kampaniya başladı

Kanadalı ofisiant xanımla bağlı facebook sosial şəbəkəsində müdafiə kampaniyası başlandı. Kampaniyaya səbəb ofisiantı çalışdığı iş yerində dikdaban ayaqqabı geyinməyə məcbur etmələri və bunun sonucunda onun ayağının qanaması olub. "The Daily Mail"-in xəbərinə görə, xanımın durumu ilə bağlı təəssüflərini bildirenlər onun çalışdığı restoranı boykot etməyə çağırıblar. Joey restoranlar şəbəkəsində çalışan xanımın fotolarını isə Nikola Qavins yayımlayıb. Bu, 11 min paylaşım və 412 şərhə səbəb olub. Ofisiant xanımın adı hələ tam açıqlanmayıb. Amma Nikola bildirib ki, ayağının qanamasına baxmayaraq, restoranda növbəti gün də ofisiantı dikdabanla gəzməyə məcbur ediblər. Ona daha rahat ayaqqabıda gəzməyə icazə verməyiblər. Qeyd olunur ki, müəssisənin siyasətinə uyğun olaraq, əməkdaşlar dikdaban ayaqqabı geyinməyə məcburdurlar. Amma fotosu yayılan ofisiantın ayağı qanayıb və dırnağını itirib. Bununla belə, restoranın meneceri ondan dress koda riayət etməsini tələb edib.

Qadın qatarın altına düşdü və sağ qaldı

İndistanda bir qadın relslərə tərəf gedərkən qatarın altına düşüb və möcüzə əsəri olaraq sağ qalıb.

Baş vermiş hadisənin videosunu "The Mirror" saytı yayıb. İnsident yerli vaxtla 9 martda, saat 11 radələrində, Mumbay şəhərindəki dəmir yolu stansiyasında baş verib. Müşahidə kamerasındakı görüntülərə əsasən, qadın relslərin arasına ayaqyolu ehtiyacını ödəmək üçün düşüb. Növbəti kadrlarda o, əlləri ilə perrona doğru qalxır və bu zaman qatarla toquşmaqdan özünü sığortalamağa çalışır. Həmin vaxt qatarla platforma arasındakı dar bir hücrədə sıxışır. Polis baş verənləri dərhal fərq edib və köməyə gedib. Sərnişinlərlə birgə qadının bə-

dənini oradan çıxarmağa nail olan polis eyni zamanda maşininin də operativ şəkildə olaya müdaxilə etdiyini, dərhal əyləci basaraq, qəza baş verməməsi üçün cəhd göstərdiyini bildirib. Son nəticədə qadın tibbi yardımdan imtina edib və problemsiz şəkildə stasiyanı tərk edib.

Kompensasiya almaq üçün qolunu kəsdi

Sloveniya sakini qəsdən əlini doğrayıb ki, sığortadan 400 min avro ala bilsin. Bu barədə BBC News xəbər verib. İnsident Lyublyana şəhərində baş verib. Qızı xəstəxanaya qohumları aparıb. Onlar orada həkimləri inandırmağa çalışıblar ki, 21 yaşlı qız qəza nəticəsində əlini doğrayıb. Onlar qızın ağac budaqlarını kəsdiyini iddia edirdilər.

Hüquq-mühafizə oryublar. Belə ki, ömürlük əlil-qanlarının versiyasına görə, qızın qohumları qəsdən onunun kəsik əlini evdə qo-

müvafiq qurumlar qızın kəsik əlini vaxtında evdən götürüb, onu tikdilər və nəticədə qızın əlil olmasının qarşısı alındı. İstintaq orqanları isə araşdırmaya başladılar. Şübhəli şəxsi səkkiz ilə qəder azadlıqdan məhrum etmə cəzası gözləyir.

2017-ci ildə xəbər verilmədi ki, Çindəki bir biznesmen sığorta məbləğini almaq üçün öz maşınını batırmağa çalışıb. Kişi Jaguar maşınını xüsusi qurğunun köməyi ilə çaya atmış, daha sonra isə dostu ilə birlikdə çaya hoppanaraq hadisəyə qəza görüntüsü verməyə çalışmışdı. Amma son nəticədə kişi maşın salonunda çıxıb bilməmiş və ölmüşdü.

QOÇ - Bütün gücünüzü münasibətlər sistemində yönəldin. Çünki astroloji göstəricilər yalnız deyilən sahədə passivlik olduğunu bildirir. Maliyyə və iş sahəsində isə uğurlu gündür.

BUĞA - Daxili təərəddüdləriniz nəhayət ki, arxada qalacaq və siz öz öhdəliklərinizi layəqətlə icra edəcəksiniz. İndiki həssas mərhələdə kin-kidurət və qisasçılıq amillərini dondurun.

ƏKİZLƏR - Təbiət qoynunda istirahət etməyiniz, çoxdan görmədiyiniz doğma və yaxınlarınıza baş çəkməyiniz daxili sabitliyinizi bərpa edəcək. Günün sonuna doğru maraqlı informasiyalar alacağınız gözlənilir.

XƏRÇƏNG - Günün ümumi mənzərəsi qənaətbəxşdir. Qarşılıqlı münasibətlərdən tutmuş səhhətinizə qədər çox şey sizi qane edəcək. Amma fiziki işlər və yeni sövdələşmələrlə bağlı neytral olmalısınız.

ŞİR - Səhər saatlarında bəzi qanqaraçılıq gözlənilsə də, təmkininizi qorumaqla bu mərhələni itkisiz başa vura bilərsiniz. Sonrakı müddətdə isə mövqelərinizi daha da bərkidə biləcəksiniz.

QIZ - Neçə gündən bəri davam edən aşağı ovqatınız nəhayət ki, saat 11 radələrindən yüksəlməyə başlayacaq. Bu isə ətrafınızla mündəbiqələrdə müsbət çalar yaradacaq. Bu gün uzaq yola çıxmayın.

TƏRƏZİ - Daha çox istirahətə yer ayırın. Daxili orqanlarınıza diqqət ayırmaqla bahəm, yaşadığınız mənəvi yenidənqurma işləri aparmağa dəyər. Saat 19-22 aralığında yeniliklər də gözlənilir.

ƏQRƏB - Səfərə çıxmaq üçün uğurlu gün olsa da, gərəklə yola çıxmağınız məhz işgüzar mənə kəsb eləsin. Əks halda, uzaq məsafə qət etməyiniz ovqatınızı yüksəltməyə bilər. Bu gün müqəddəs məkanlara da baş çəkin.

OXATAN - Bürcünüzdəki kosmik fon iştirakçısı olduğunuz proseslərə müsbət çalları verəcək. Xüsusən də iş müstəvisində iştirakçıların şahidi olacaqsınız. Sənədlərlə bağlı diqqətli olun.

OĞLAQ - Göy qübbəsi yaxşı alış-veriş etmək üçün əla bir günə qədəm qoyduğunuz bəyan edir. Çatışmayanları əldə etməyə çalışın. Saat 16-dan sonrakı isə bütünlüklə sevgiyə həsr edin.

SUTÖKƏN - Özünüzü zəif bilməyin və hədəfinizə yetişmək üçün mübarizə meydanında məğrur dayanın. Bunu bacardığınız təqdirdə günün sonuna qədər qələbə işartılarını özünüz də görecəksiniz.

BALIQLAR - Qarşınızda sakit bir təqvim dayanıb. Bu səbəbdən gücünüze və şəraitə uyğun olan istənilən addımı ata bilərsiniz. Səhhətiniz imkan verməsə, səfərə çıxmayın. Ulduzlar büdcənizdə irəliləyiş vəd edir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Stüardessalar qısa əmək geyinməyə istəmir

Yaponiyanın aviakompaniyası "Skymark Airlines"-in xanım işçiləri yeni uniformaları ilə bağlı şikayət ediblər. Stüardessaların Həmkarlar İttifaqı kampaniya rəhbərliyinə müraciətində bildirib ki, "firma öz işçilərinə mal kimi yanaşır".

Bu sətir etirazına səbəb isə yeni geyimlərdə stüardessaların yubkasının xeyli qısa olmasıdır. Firma bu geyimlərlə daha çox müştəri cəlb etmək məqsədi güdüb. Stüardessalar isə açıqlayıb ki, qısa yubkalar hərəkət imkanlarını azaldır. Bundan başqa, bu geyim tərzini sərnişinlərin onları başdan-ayağa qədər süzməsinə, şəkillərini çəkəsinə, hətta söz atıb, əxlaqsız təkliflər etməsinə də şərait yaradacaq. Bu isə işin keyfiyyətinə mənfi təsir göstərəcək. Kampaniya rəhbərliyi isə işçilərin bu formada etirazına təəssüfünü bildirib və bəyan edib ki, istəməyən işçilər həmin uniformanı geyinməyə bilərlər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.755